KAMKAYANO ANIS
V-45
Jan 22, 1976

د کمکیانو انیس

۴۵
اطلاعات او کلتور
سال ۷
مجله هفتگی پنجشنبه ۲دلو ۱۳۵٤

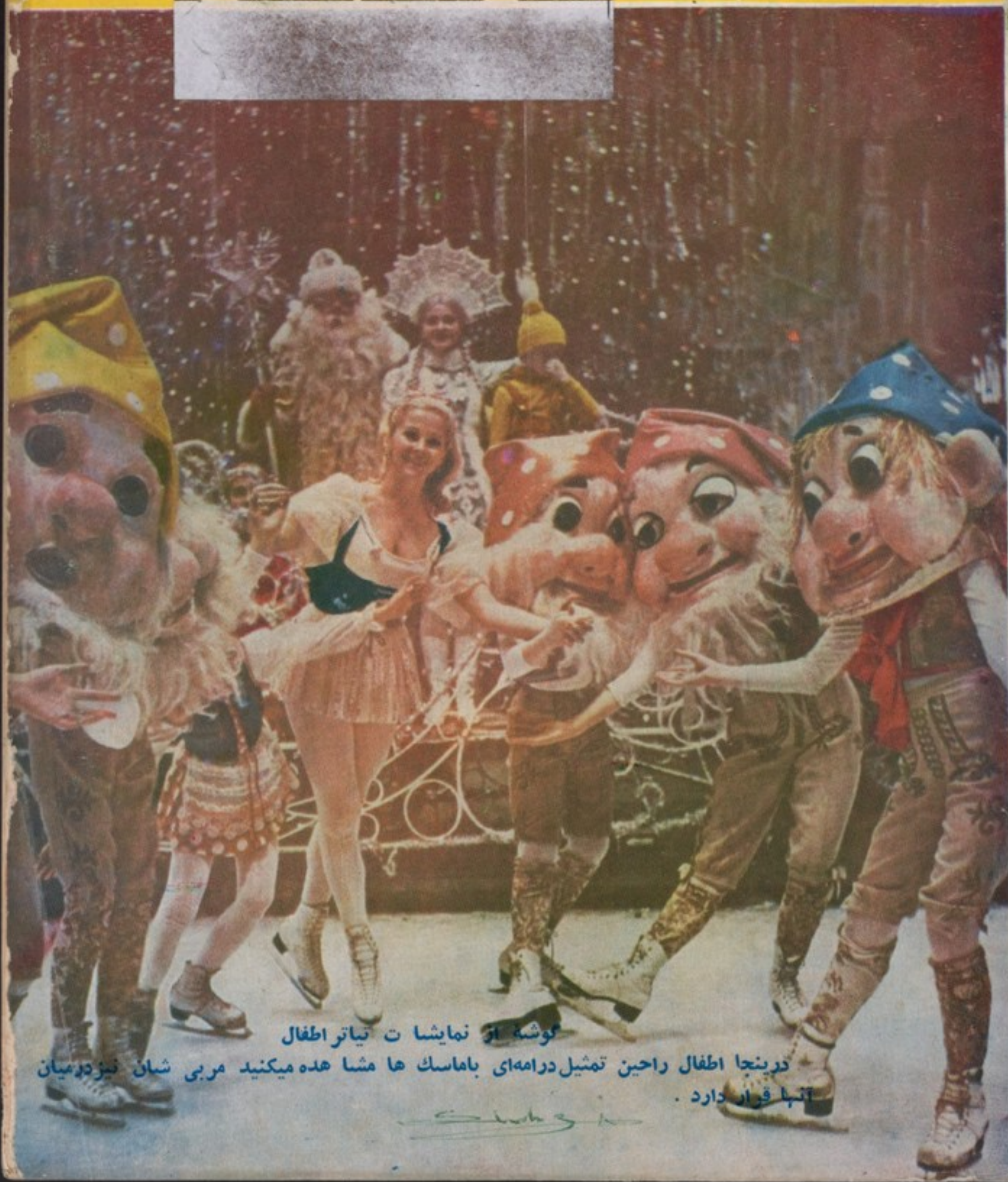

گوشه از نمایشات تیاتر اطفال

درینجا اطفال راحین تمثیل درامه‌ای باماسك ها مشاهده میکنید مربی شان نیزدرمیان آنها قرار دارد .

برای خوانندگان ماکه صنف اول و دوم هستند

روباه

احمد پنج ساله بود
نسرین خواهرش هشت ساله بود
آنها در باغ وحش روباه را دیدند
احمد گفت : واه واه چه حیوان
قشنگی
نسرین گفت این حیوان روباه
است. همان روباه که هر روز
قصه هایش را برایت میخوانم
احمد خندید و گفت چه حیوان
زیرک و چالاکی است
نسرین گفت :
اما پوست قشنگ و مقبولی دارد

LIBRARY OF CONGRESS
ISLAMABAD OFFICE
31 MAR 2005
6 CONTINUATION 6

یادداشت هفته

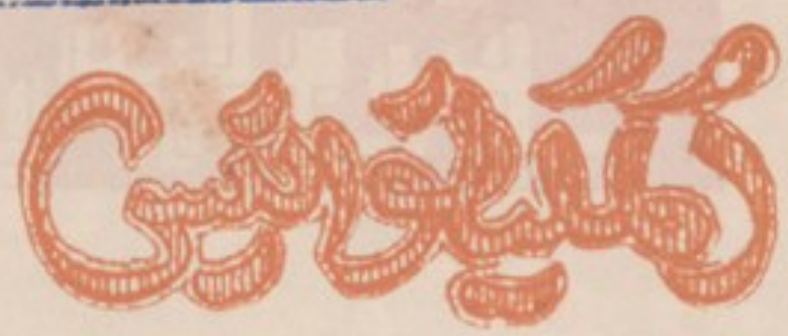

مجله هفتگی - پنجشنبه ۲ دلو ۱۳۵٤ شماره ٤٥ سال ۷

دختران و پسران گرامی وار جمند !

امیدوار یم شاد ومسرور باشید وروزهای رخصتی تان را بدون غم و غصه سپری نمائید .

دوستان عزیز!

بزرگان وفلاسفه از بیکاری وبیکار بودن بشدت نکوهش کرده‌اند ، حتی بعضی‌ها بیکاری‌را مادر فسادها میدانند، چه‌در اثر بیکاری ممکن است افکار بدی در دماغ ایجاد شود واگر هیچ نقصی نداشته باشد لااقل زایل کننده داشته‌های فکری انسان خواهد بود، ازین‌سبب مشغول شدن به‌تفریحات سالم و مفید، یا خودرا به‌مطالعه مشغول کردن‌را بهترین‌وسیله رفع بیکاری دانسته اند.

یك انسان با احساس درهر لحظه سوالی در برابر خود دارد ومسئولیتی را همیشه احساس میکند ،از خود می‌پرسد ، چه باید بکنم؟ من‌چه‌کرده میتوانم؟ حال خواننده عزیز اگر تو شاگرد صنف‌پنجم هم باشی عین‌این سوال را حتماً از خود کرده ای‌وحتماً مسئولیتی داری ، البته مسئولیت های‌انسانها نظر به‌سن وسال وموقف شان فرق میکند ، مثلا اگر پدر درپهلوی‌مسئولیت های ادا ری مسئول تامین زندگی خانواده از هرجهت است، مسئولیت‌دختران وپسران درخانه سهم گرفتن‌در امور منزل وانجام دادن بعضی وظایف و کمك باوالدین‌میباشد همچنان‌شما مسئولیت انکشاف ذهن خود وبلندبردن‌سویه‌دانش خود را بعهده‌دارید تا برای آینده انسانهای‌ورزیده‌ای‌بار آمده از عهده وظایفی که برایتان سپرده میشود به‌خوبی‌بدر شده‌بتوانید ، کسانیکه احساس مسئولیت نمیکنند‌وبه زندگی بالا قیدی نگریسته وقت خود را بیهوده میگذرانند‌در آینده وقتی اجبا را باید مسئوولیت هایی را قبول‌کنند‌دچار مشکلات فراوان میگردند.

امید است خواهران وبرادران‌عزیز ما متوجه این نکات مهم باشند .

عکس سخن میگویند

راپور ازعلی‌محمد عثمانزاده

اطفال عزیز سلام !

نظر به علاقه‌که بشما دارم خواستم درضمن سفری درولایت جوزجان برای شما مطالبی تهیه‌کنم .

درولایت جوزجان ازکودکستان د میرمنو ټولنه این ولایت دیدن کردم. همراه باآمره کودکستان دمیرمنوټولنه به‌یکی از صنف ها داخل شدم تمام اطفال به آواز بلند سلام دادند وبعداً شروع کردند به خواندن سرود ملی یکی ازاطفال که‌احمد ضیاء نام داشت ازجای خود بلند شد .

گفت کاکاجان اجازه میدهید یک سوال کنم .

من گفتم بفرمائید :

گفت: شماکه ازکابل آمده‌اید باید از بچه های آن برای ما قصه‌کنید وهم راجع به‌کمکیانو انیس چیزی بگوئید .

من گفتم بچه های مرکز کابل مانند شما بچه های بسیار خوب و دوست داشتنی هستند . چون حالا تمام آنها امتحان های سالانه خودرا خلاص کرده اند هرکدام به منزل یاکار منزل را

بقیه درصفحه ۲۹

میرمن صنوبر عاجزه

خو ږو دو ستانو ! دکمکیا نو انیس یا ستا سی دښکلی او په زړه‌پوری مجلی پد ی‌گڼه کی دگران هیواد (افغا نستان) دعلمی او ملی قهر ما نا نو او نو میا لیو دمعرفی په لړ کی دهیواد یوه بله نا متو څیره میرمن صنوبره عاجزه معر فی کیږی .

عاجزه دگران افغا نستان په ادبی او علمی تاریخ کی یو داسی ځلانده ستوری دی چه‌نه یوازی یی په خپل وخت کی رڼا ور کړی ده بلکه اوس هم دهیواد دنو میا لیو په قطار کی دستا ینی وړ مقام لری‌او خد متونه یی دقدر وړ گڼل کیږی. تاریخ راوړی دی، چه نوی یا سل کا له پخوا ،دهرات ولایت په سمسور او آباده سیمه کی د کب دمیا شتی په ښکلی شپه دمر حوم سید عبد اله خان په کاله کی یوی نجلی سترگی خلا صی کړی چه نه یوازی یی دخپلی کو رنی دپاره‌د خوشحالی او نیك نامی مو جبات برابر کړی بلکه په را ورسته کی دټو لو افغا نی ښځو په منځ کی‌د یوه ځلانده ستوری په شان وځلیده اوډیر خدمتونه یی سرته رسو لی

خوږو دو ستا نو! په در یمه ورځ‌یی خپل پلار پر دغی نجلی باندی دصنو بری نوم کښیښاوه او ټولو خپلوانو اودوستانو خپله خو شحالی څر گنده کړه

دمیر من صنو بری دپلار نوم سید عبدا له خان وو. نو موړی شخص‌علاوه پر دی چه عالم او خیر خواه سړی وو. دخپلی خا وری او خلکو سره یی زیا ته مینه در لو دل اوهیله یی در لودل چه ټول افغا- نان پوه ،وطن او ولس ته واقعی خد متگار ان وروزل شی. همد غه علت وو چه دهغی زما نی دشرایطو په‌چو کاټ کی یی دوطن دزا منو او لوڼو دروزنی‌په لاره کی یی‌زیات کار کړی دی‌اوپه دی‌بر خه کښی یی ډیری خواری پر ځان منلی دی.

دمیر من صنو بر عاجزه پلار او نیکه دهرات په کرخ کښی تیر شوی دی او نیکه یی چه- په صو فی مشهور دی دخپل وخت دخورا نا متو او پو هو عا لما نو څخه شمیر ل کیده او فعلا هم دکرخ دمد رسی ختیځی خواته‌ښخ دی .

صنوبر عاجزی دخپل پلار په زیا ته پا ملر نه دخپل مهر با نی مور په تو جه اودخپل مشری پوهی خور میر من مر یم په لار ښوو نه دوړ کتوب‌څخه دی ته وگمارل شوه چه علم زده کړی ،معلو مات تر گو- توکړی، دخاوری او خلکو په باب وا قعی درد پیدا کړی څو چه ددغی لاری څخه دخپل وطن او خلکو درد پری.

د نومیالی

دواشی. څنګه چه صنوبره هوشیاره او با احساسه نجلۍ دکوچنیوالی څخه ذکی، وه. ځکه نو دخپلې کورنۍ دشرایطو په سپوری کی یی دعلم او پوهی د زده کړی دپاره زیات تلاش شروغ کی، شپه اوورځ یی زحمت ګاله دنورو چارو دسرته رسیدو څنګ ته د علم اوپوهی په زده کړه کی زیات کوښښونه پر ځای یووړل خواری یی وکښلی. صنوبره لاپیغلتوب ته نه وه رسیدلی چه زیاته ګټه یی لاس ته وروړه. دخپلې زمانی دعلم اوپوهی څخه اودخپلی خاوری، ملی نوامیسو افتخارا تو او ملی مقدسا تو په باب یی ژور ذهنیت پیدا کړی وو او فامیلی اوا جتماعی موضوغ ته یی په شعوری توګه نظر اچاوه اوپه هر څه کی یی دخلکو او وطن نیکمرغی لټوله..

میر من صنوبر د۲۵ کلووه چه واده یی وکړ اود خپل خوابره ملګری سره یی په خوراخوشحالی ژوند کاوه او ضمنا یی دوطن پر غاړه اخیستی وه او هم یی داولاد روزنه پر غاړه اخیستی وه او په زیات اخلاص اجرا کوله او دپاك خدای (ج) عبادت کاوه.

دمیر من صنوبر مشری خور میرمن مریم تلاښ در لود، چه خپله خور دنورو ملی اواجتماعی چارو څنګ ته په ادبی او شعری دنیا کی هم ور ګډه کړی اوددغه ښکلی بن څخه هم ګلان ټول کړی. رښتیا هم داده چه میر من صنوبر په لږه مده کی دشعر اوادبی دنیا څخه لذت یووړ، په ادبیا تو و پوهیده او وروسته دخپل سر شاری او ابتکاری حافظی څخه دښکلو ملی، اخلاقی، دینی او اجتماعی اشعارو په ویلو پیل وکړ. هغی پدی لاره کی دومره کار وکړ چه په لږه موده کی یی آوازه هری خواته ولاړه او زیات شهرت یی پیدا کی.

هغه وخت چه میر من صنوبر په اشعارو شروغ وکړه، ځکه نو په دغه وخت کی یی دعاجزه تخلص ځانته وټاکی. ددغه تخلص څخه دهغی مراد داوو چه زه دپاك خدای د عبادت، دبندګانو دخدمت او وطن دسعادت، په لاره کی دعاجزی مقام ته ځان رسوم یعنی خپل ټول ژوند ددغه ملی هدف دتامین دپاره استخدا موم رښتیا هم، دغی میرمنی، دوطن او اولس سره دمینی او همدردی په باب تر دغی اندازی پوری جذاب اوزړه وړونکی اشعار ویلی دی چه هرشعر یی د هغی دواقعی مینی نمایندګی کوی اونورو خلکو ته دژوندانه په باب ګټوری اودپند څخه ډکی ویناوی ګڼل کیږی.

میرمن عاجزه د ښی اوروانی طبعی څښتنه وه. دهغی په ټولو غزلو او اشعارو کی دوطن او اولس په باب درښتینی مینی، جذبا تو او خاصی علاقی اور لیدل کیږی. ځکه نو ټول اشعار یی زیات خوندور، خوابره اود ملی روحیی څخه ډك دی.

خوږو دوستانو! ددی دپاره چه تاسی هم وکولی شی چه دخپلی خاوری او اولس په باب دخدمت کولو واقعی ذهنیت پیدا کړی، کوښښ وکړی چه ددغی میرمنی په شان دکوچنیوالی څخه دعلم اوپوهی په زده کړه کښی زحمت وباسی. شپه او ورځ درسونه ولولی اودهری موضوغ په باب راز راز پوښتنی وکړی او ځان دملی جذبا تو او احساساتو په ګیڼه سمبال کړی داځکه چه دوطن او خلکو واقعی خدمت هغه وخت منځ ته راتلی شی چه تاسی ټوله اودافغانی ټولنی هر فرد دخپلی خاوری، خلکو او جمهوری نظام سره د زړه له کومی مینه پیدا کړی اود خدمت کولو په ملی اومقدسه لاره کښی یی د پوهی په سپوری کښی واقعی خدمت ته ځانونه چمتو کاندی.

باشا گردان ممتاز آشنا شوید

رسا میکه به گر فتن دوجایزه رسا می مو فـق شده است.

احمد تمیم ر حیم یکـــی ازشاگردا ن با استعدادرسامی مکتب تجر بوی دارا لمعلمین‌است.

وی متعلم صنف ششـــم بوده‌از سیما یش پسر ذکی ومودب معلو م میشد .

تمیم به صنف خود سوم نمره است وتاحال به گرفتن دوتقدیر نامه به مضا میـــن پشتو و حسا ب مو فق شده است . تمیم خیـلی فـصیـح‌ومؤدبانه صحبت میکند .

وی به رسا می استعـــداد داشتـه مخصوصاً بـه کشیدن پورتریت اشخا ص مشهـــور علاقه زیاد دارد نظر بـــه استعداد ی که‌به هنر رسا می‌داردبه گر فتن دو جا یـــزه رسامی نایل شده است .

تمیم پور تر یتی از گدارا که‌رسامی نموده بود بـــرای اشتراك جوایز رسا می اطفال به‌جاپان ارسا ل نمـــوده است.

وی ازرسا م های کشوربه‌رسامی بنا غلی غوث الدین مرحوم بر شنا ورویا عـلاقه دارد.

مضا مین سا ینس موردعلاقه تمیم بوده و آرزو دارد تادر آینده رشته طب‌راانتخاب نماید.

وی رخصتی های زمستانی رابرای آماد گی به درو س صنف ششم تخصیص داده است. همچنا ن میخوا هـدتا هنررسا می را بیشتر تقویه کند.

ـمجله دکمکیا نو ا نیس رامطالعه نموده وبه صفحا ت رمو ززند گی داستا نها وبه قلم شما علاقه زیاد دارد .

ورزشی که تمیم به آ ن علاقه دارد والیبا ل ،فتبال، پهلوانی است و همیشه از مسابقا ت آن دید ن میکند، خودش آرزو دارد تا به تیـم کودکان فو تبا ل شا مـــل گردد.

عبدالواسع مفتون اول نمره عمومی

کانکور لیسه استقلال

چندهفته قبل پنج تن ا زشاگردان ممتاز کانکور لیسه استقلال را برای شما معرفی‌نمودیم . درین هفته با ا و ل نمره عمومی کانکور مذکـورمصاحبه ای داریم که تقد یم شما خوا نندگان عزیز می ـگردد .

ـ لطفاً خـودرا بـــرا ی‌خوا نند گان مجله معر فـــی نمائید !

ـ اسمم عبد الواسع مفتون‌متعلم صنف هفتم لیسه عالی

نقاشی از تمیم رحیم

– آ یا به کدام هنرآشنایی دارید ؟

– بلی به هنرخطاطی علاقه زیاد دارم که در اثر رهنمایی ها ی بنا غلی قمرالدین خان استاد خطاطی عـلا قمند ی من بیشتر گردید .

– چـنـد نـو ع خط رامی شناسید ؟

– به ۱۲ نوع خط آشنایـی دار م .

وخطاطی های که من مینما یم به خط نستعلیق است .

در اخیـر مصاحبـه ا ز عبدالواسع پر سیدم تا رشته مورد علاقهٔشبان را بگو یند .

گفت : انجنیری یگانه رشتـه مـورد عـلاقـهٔ من است تـا خدمتی رابه جا معه خو یش نمایم .

استقلال می باشم .

– از صنف اول الی شش چند م نمره بودید ؟ .

– در مدت‌شش سال‌تعلیم اول نمره‌بودم امـا در صنف ششم اول نمره عمو می‌مکتب گردید م .

– آیا به گـر فتن تحسین نامه موفق شدید ؟

– بلی بعد از ختم صنف‌ششم به نسبت اینکه ا و ل نمره عمو می شدم از طر ف اداره مکتب تحسین نـا مه و یك اطلس که سبب تشو یـق بیشترم گردید به مـن داده شد .

– چه چیز باعث شد تـاشما اول نمره عمومی کانکور شوید ؟

– چون به مکتب و د رس‌علاقه زیاد داشتم ، درس‌هایم را همیشه به دقت و عـمیق‌می خواندم تابتوانم نـتیجه خوب به کانکور بگـیـرم ،همچنان چون تصمیم دا شتم به کانکور اشتراك نما یـم‌آمادگی کامل گـرفتم د ر س های سالهای گذشته را هـمه‌تکرار نمودم و چون مشکـل درسی برایم نمانده بود ، در نتیجه با گرفتن نمرات عا لی اول نمره عمو می کا نکـور شناخته شدم .

فرح ناز فهیم یکی ازعلاقمندان مجله دکمکیانو انیس است‌که صنـف دو م را مـو فـقانـه گذشتانده شا مل صنف سو م شد.

تورپیکی او کارغان

دولسمه برخه

خوږو دوستانو ! د غـی کیسی په‌یو لسمه برخه کښی وویل شوه، چه تورپیکی اویاشار د هغو وړیو څخه چـه کار غانو راو ړ ی جال وړاوه‌دتور پیکی میری و ړی پربلم پیدا کړی خپل میړه ته یـی حال ووایه . هغـوی دوا ړه دغی پیښی څخه په تشو یش کی وه . تورپیکی پدی کیسه خبره شوه . وړی پی بیر تـه‌د خپل کور څخه غلا کړی اود یاشار کره یی‌بټ ځای‌وساتل یاشار هم هیله ښکاره کړه‌چه دتورپیکی سره یـو ځا ی د کار غانو ښار ته لاړ شی.ددی دپاره چه کیسه مو تعقیب‌کړی‌وی دا دی پاتی برخه وړا ندی کیږی .

یاشار او تور پیکی د و ړیو څخه جو ړ کړی تار پریوه‌غټ کو ټ باندی پیچی‌اوددی‌دپاره چه خراب نه شی څکه نودیر ا حتیاط ورسره کاوه .

یوه شیبه یاشار د خپلـی مورسره یوازی ناست‌ؤ او راز راز کیسی ورته کو لی.دخبرو په ضمن کی هغه خپلی مورته داسی ووبل . مور کی ! کـه چیری زه ستا څخه د څـو ورځو دپاره مسافر خواشینی کیږی خونه ؟ مور یی په ځیر ځیر ده ته وکتل . وروسته‌یی وخندل او داسی فکر یی‌کاوه چه زوی یی تـو کـی کـوی لاکن یاشار ددو هم ځل دپاره وویل . مورکی ا جازه راکوی چه زه خوور ځی مسا فر ت وکړم و عده کو م چه ډیرژر بیرته را ځم . موریی ور تـه وویل . لمړی دا را ته ووا یه چه د خپل مسافر ت پیسی‌د کمه ځایه څخه کوی ؟ هغـه خو ب ور کی ، چه پدی سفر کی پیسو ته اړتیا نلرم. مور بی زیاته کړه ښه داراته ووایه چه‌دچا‌سره‌ځی؟ یاشار و ویل فعـلا نـه و ا یـم . بیـــا دتګ په وخت کی د خپل‌سفر ملګری د رښیم . موریـــی پوښتنه وکړه ، چه چیری‌ځی یاشار ځواب ورکی فعلا په ی باب څه نشم ویلی لاکن‌دتګ پنو خت کی درته وایم. موریی ورته زیاته کړه . څکه‌نو زه‌هم دتګ‌په‌و خـــت کی ا جازه درکو م .

د یاشار مور داسی فکـــر کوه . چه رښتیا هم هغـــه ټوکی کوی او دو ړو کتو ب‌د مرحلی په شا ن خپل ساعت تیروی . هغه‌و خت چه یاشار دښوونځی په لمړی ټولګی‌کی ؤد موز سره به‌یی همیش دغه راز خبری کو لی . دمثا ل په ډول ، تل به‌یی مور ته ویل، چه زه آسمان ته ځم او هلته ستوری د نژدی څخه وینـــم لاکن نور نو نه پو هیده چـه ستوری څه شی دی . په دغه ورځ یی مور دا سی فکر کاوه چه یاشار دپخوا په‌شا ن‌فکر کړی . خو بیا هم یاشارمورته وویل، چه د تګ په‌و خت کی خامخا ! جازه راکوی . هغی ځواب ورکی حتما اجازه‌درکوم پدی و خت کی یاشار زیا ته کړه ، نو چه اجازه راکوی ، خواهش کو م چه د جـــال جوړو لو میخان‌ماته‌راکړی مور یی ددغی خبری په آوریدو په تعجب کی شوه او وویل‌دجال په میخانوڅه کوی ؟ زوی یی وویل ، د خپل مسافر ت‌دپاره جال جو ړوم . موریی نـــه پو هیده چه د زوی یی دد غو خبر وځخه‌مقصد څه دی په‌پای کی‌یی وویل چه دجال میخا ن دی ستاوی اولوبی په و کړه هغه مهال چه یاشار بیدیدی ، خپل مور ته یی دارنګه وویل مور کی ! قو ل راکوی چـــه دغه خبری بیا چا ته نه کوی؟ موریی وویل زړه دی مطمنه

دکمکیانو انیس

اوسه . هیچا ته خه‌نه وا یم. لاکن که دی چیری انا دلی‌وری ډیر به‌یی ستاپر خبرو خندلی وای .

یاشار خه‌ونه ویل .دسرای په غو لی کی پرو ت ؤ.آسمان ته‌یی کتل او د ستورو پـــه ننداره بو خت ؤ.

تور پیکی او یاشار په‌خورا تلوار دجال په جو ړو لولگیا وه . دسهار خخه‌تر مازدیگر پوری یی کار پر کاوه کارغانو او کاغیانو خپل‌تگ اوراتگ لږ کړی ؤ و خت تیریده خو چه دوی میاشتی وروستـــه جال جو ړ شو . د کاغیانـو انا را غله هغه‌یی دنژ دی‌خخه ولیدډیر یی خوښ کـــړ او دا رنگه یی ووویل . ډیرزحمت مو کښلی دی او فعلا به‌یـی نتیجه ووینی . پدی‌و خت کی تورپیکی او یاشار وویل ،کله حر کت کوو . دکاغیانو انـا زیاته کړه ، که چیری ستاسی خوښه وی ، سبا غر مه بـه حر کت کوو . دوی دوا ړو ورسره و منل . د کاغیانوانا زیاته کړه . سبا غر مه‌انتظار وباسی کله چه‌دکاغیانو ږغونه پورته شو ه، جال بام تـــه راپورز ته کـــړی او دوا ړه‌د حرکت دپاره چمتو شی . د کاغیانو ا ناو لاړه تورپیکی‌او یاشار د ډیری خوشحالی خخه په‌جا مو کی نه خائیده او په ډیره تنده یی دسبا سهـــار انتظار یوست . شپه شوه د ماښا م له‌پلوه تورپیکی پـــه خپل سر خندل . میری یـی فکر کاوه چه لیونی شوی ده. پلاریی پو ښتنه وکړ ، چـــه تورپیکی خله خاندی ؟ زه خو داسی شی نه وینم چه پـــر وخاندی . تورپیکی خـــواب ورکی ، د ډیری خوشحالـی خخه خندا را خی میره یـــی عصبانی شوه او پو ښتنه یی وکړه : خنگه خوشحا لـی ؟ تورپیکی ورته وویـل دا سی خا صه خو شحا لـی نشتـه ماته خندا را خی میر ی یـی زیاته کړه . گراره کښینـــه لیونتوب مکوه .

یا شار هم د بیدویدو پـه وخت کی خپل مور ته وویل مور کی ، ته‌کو لی شی چـه سبا سهار پکور کی پاته شی هغی پو ښتنه وکړه چه‌ز مـا سره خه کار لری ؟یاشارزیاته کړه . بلی سبا سهار ز ما د مسافر ت وخت دی . مور یی وویل. ډیر ښه سباسهارپکور کی پاتیږم .

موریی نه پو هیده چـــه‌د یاشار ددغو خبرو خخه مقصد خه دی ، لاکن پدی یـی باور درلودچه یاشار ډیر ښه هلك دی او هیخکله داسی کار نه کوی چه د هغی د خوا شینی عوا مل برابر کاندی . هغی‌ته خپل زوی ډیر گرا ن ؤدورخی له‌پلوه چه به دگا ونډیا نـو کورونو ته دجا مو دیـــری مینځلو په مقصد تلله ټـوله هوښ او فکر به‌یی دزو ی‌سره ؤداسی ډیره خله پیښه شوی وه چه په خپله به وږی بیده شوی لاکن یاشار ته‌به‌یی‌دوډی برابره کړی وه .په حقیقت‌کی دیاشار مور یوه ډیره مهربانه او خوا خوږی ښځـــه وه . یاشار هم کو ښښن‌کاوه چـه خپلی مور ته دروا غ ونه‌وایی او تیریی نه باسی .

سهارشو د تورپیکـی او یاشار د تگ دپاره لاخوساعته وخت پاتی ؤ .یاشار پکورکی یواز ی ؤ هیڅ خای آرا م نه ورکاو ه ، دسرا ی په غو لی کی‌یوی خوا او بلی خوا ته‌تلی او ،فکریی د خپلی مـور ا و تورپیکی په‌باب‌مشغو له ؤ خو خلی یی جال د سرای په‌غولی کی وغوړاو ه پکی کښینستی بیا به‌یی بیر ته ټول کړی او پر خپل خای به‌یی کښیښاوه.

غر مه یی مور کور ته‌راغله ده ته یی ، ډوډی،انگور او پنیر راو ړی وه د خپل مـور سره یی ډو ډی و خوړله.یاشار د تورپیکی په‌باب لږخه‌وارخطا ښکاریده ه موریی انتظار درلود چه زوی یی خه ووایی اوخبری وکړی لاکن هغه هیڅ نه‌ویل. یاشار فکر کاو ه. که چیری تورپیکی رانه شی ، خنگا به شی ؟د مسا فرت نقشه به‌یی خرا به شی . یاشار فکرکاوه چه تور پیکی خله تر اوسه پوری‌ز موږ کره نه ده را غلی نوری ورخی خو به سهار لا راتله په‌دغه راز افکار و کـی د کو تی خخه داوبو چښلوپه بهانه راو ت . د سرای‌په‌غولی خخه‌یی، نابیره د تورپیکی‌دپلار

پاتی په ۲۹ مخکښی

سرگذشت داکتر جان

ترجمهٔ نورجهان فارانی

بود ونبود ده زمانه های بسیارقدیم در آنو قتها که هنوز پد کلانهای ماهنوز کو دک بودند...داکتری زندگی میکرد که داکتر جان دولیتیل نا مداشت .

او دریک شهر نسبتا کوچک بودو باش داشت ،تمام مردم آنشهر از خرد تابزرگ اورا می شنا ختند و احترامش میکردند .. ومیگفتند((او داکتر مهربان ولایقی است)) .

خانهٔ که داکتر دولیتیل درآن زندگی میکرد اطا قهایش کم بود ولی یک باغ کلان وزیبای پر ازگل وسبزه داشت .

ساره دولیتیل خواهر داکتر کارخانه ازقبیل پخت وپز ،و شتشورا انجام میداد ... لیکن وارسی ازباغ وگل راداکتر خودش انجام میداد... داکتر به حیوانات علاقهٔ زیاد داشت،او در خانه حیوانات مختلف ازقبیل ماهی های رنگه ،خر گوشها، موشهای سفید ،موش خرما ،کبوتران طوطی ودیگرپرندگان وحیوانات رانگا هداری میکرد ... لیکن ازهمه بیشتر داب . داب. جپ ،جپ سگ ،رگب رگب خوک وتو-تو بومرا دوست میداشت.

ساره دولیتیل ازینکه حیوانات همه جارا نامنظم ونامرتب میگر دند ... به ستوه میآمد وهمیشه میگفت ((داکتر لطفا دست از نگهداری این حیوانات برادر ... این حیوانات همه جاهارا نامنظم وکثیف مینمایند)). اما این گفته ها هرگز اثری نمی بخشیدند.

یکروز پیر زنی ازیک قریه دور برای معالجه وتداوی نزد داکتر آمد و در اتاق انتظار داکتر ساعتها منتظر ماند ولی داکتر مصروف وارسی از حیوانات بود و هیچ اعتنائی به آن پیرزن نکرد ... زن زیرلب غم غم کنان از خانهٔ داکتر بدرشد ودیگربه خانه نیامد ... این حادثه ساره دولیتیل راخیلی متاثر ساخت یکه راست نزدداکتر رفت وگفت :

((جان وارسی ازحیوا نات ترا آنقدر مصروف ساخته است ... که

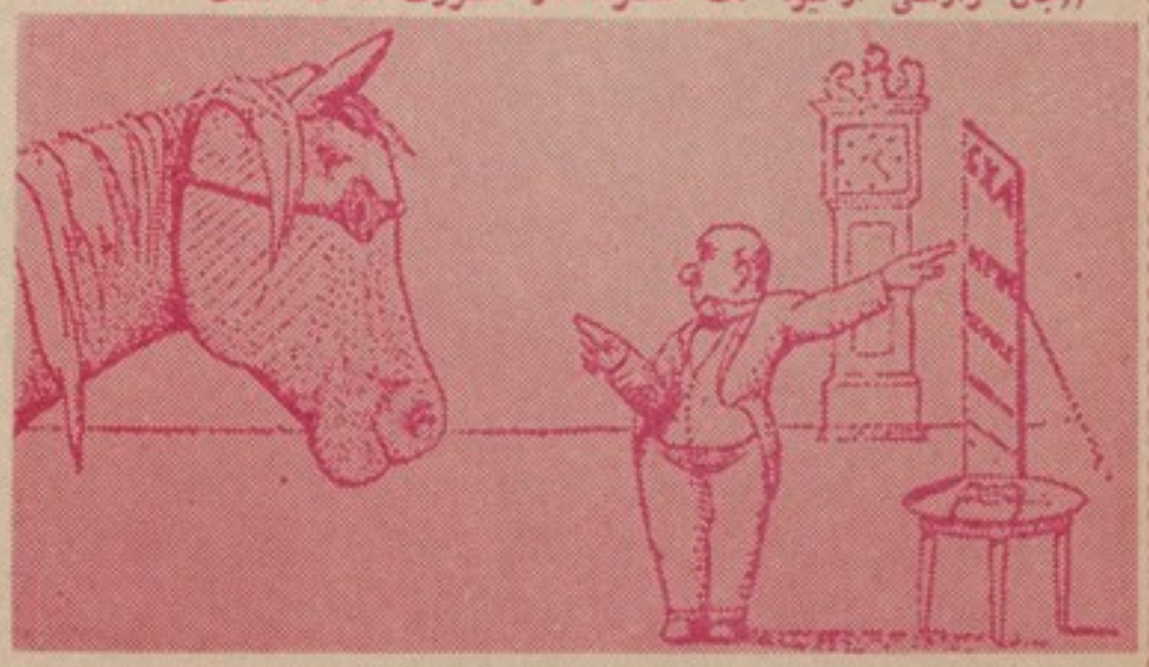

توهرگز بمریض هایت رسید گی نمیتوانی ،چار مریض امروز منتظر توبودند ...ولی تو فرصت پیدانکردی آنها را معاینه کنی .همان بود که هر چارنفر یکی پی دیگر باقهر وعصبانیت خانه راترک گردند ،اگر وضع بهمین ترتیب ادامه کند دیگر هیچکس نزد تو نخواهد آمد)) ... داکتر با بی اعتنائی بخوا هرش گفت :((من حیوانات را بسیار دوست دارم.))

...داکتر هرروز برتعداد حیوا نا تش میافزود ... مردم کمتر نزد او میآمدند ... تابالاخره او فقط یک مریض داشت آنهم قصا ب غریبی بود که سالی یکبار فقط بروز های عید میآمد بیست افغانی ای میداد ومیرفت ... کاربجا یی کشید که داکتر در یکسال بیست افغانی عاید داشت ... بیست افغانی مگر مصرف یکساله داکتر را کفایت میکرد ...؟ به هیچ وجه نه . . . ! اگرداکتراز سالهای قبل پس اندازی نمیداشت ... کسی نمیدا نست که اوچه میکرد ... واز کجا نان شب و روزش راپیدا میکرد ...

داکتر هرروز بفکر جمع آوری بیشتر حیوانات بود ... البته سیر کردن این حیوانات پول زیاد بکار داشت پولیکه از سالهای قبل پس انداز داشت نیز روبه ختم میرفت ... بدینتر یب داکتر دو لیتیل برای تغذیه نمودن حیوا ناتش گاهی پیانو اش را میفرو خت وخرج شبارو زی موشها را مینمود وزمانی هم میز و چوکی

وهر آنچه دم دستش بود میفروخت ... بد ینتریب روز بروز داکتر قرضدار می شد دیگر مردم آنشهر نیز بداکتر اعتبار و اعتماد قبلی را نداشتند ... آنوقتها گذشت که داکتر رامردم دوست و رفیق خود میداز ستند ... کار بدانجا رسیدکه

داکتر بوت‌ها و لباس پاره پاره می پوشید ،لیکن سگهاو موشها شکم سیر داشتند .

یکروز همان قصاب غریب نزدداکتر آمد وگفت :((داکتر چرا شما دست‌از معالجهٔ انسانها کشیده و در عوض متوجه حیوانات شده اید؟)) ... در

ینوقت طوطی که نز دیک کلکین نشسته و آمدن باران راتما شامیکرد ونغمهٔ گشتیران رابرای خود زمزمه میکرد، بخاطر شنیدن حرفهای قصاب خاموش شد ... مرد قصاب گفت ((ببین داکتر شماراجع بحیوا نات بسیار معلو مات دارید حتی کتابی

راجع به پشکها نوشته‌اید ... وتمام روز مصروف حیوا نات استید ... بدین لحاظ برای اینکه نانی هم‌ازین کارتان پیداکنید کاری میکنم که مشتری داشته باشید و منکه قصاب استم اکثر مردم چلت گوشتها را از من بخاطر تغذیهٔ حیوا نات خود میخرند من‌هم ازین پس دوائی درآن چلت‌ها مخلوط میکنم که حیوانات باخوردن آن مریض شوند ومردم برای معالجه آنهارا نزد شما بیاورند))•

داکتر با شنیدن این حرفها ازجایش نیم خیز شد و گفت ((آه نه ... نمیخواهم اینطور یک کار غیرانسانی کنی)) •

-((مهم نیست داکتر کاری میکنم‌که حیوانات فقط یک مریضی سطحی پیدا کنند ... بهر حال‌اگر بازهم‌بانظر من موافق نیستید ... باز هم تلاش نمائید که‌فقط داکتر حیوانات‌باشید ... این حیوانات مریض می شوند ... چون پیرزنها از بیکاری‌زیاد خودرا با حیوانات سر گرم می سازند وغذای زیاد به‌آنها میدهند... درنتیجه حیوا نات مریض می شوند)) •

قصاب رفت وداکتر تنها شد ...طوطی پرزده نزدداکتر آمد و گفت: ((داکتر مرد قصاب نظریهٔ خوب داده... بهتر است‌داکتر حیوانات باشید•

-((اوه درین شهر داکتر حیوانات‌بسیار است •))

- « درست اس که وتر نر هازیاداستند ...اما هیچکدام آنها بدرد حیوانات نمی خو رند ،خوب داکترمن‌ازشما سوال میکنم آیا شما میدانید که حیوانات هم گپ میز نند ؟))

-((بلی این برایم ثابت است که‌حیوانات گپ میزنند ... اینک تو خودت همین حالا بامن حرف میزنی•))

-((اینرا میدانید که طوطی بدولهجه گپ میزند ... مثلا اگر بگویم که،من گرسنه هستم ،شما این‌موضوع رادرک میکنید ... ولی بگوئید که کا-کا ،او -ئی ،فی‌فی ،چه معنی‌دارد ...؟))

-داکتر باتعجب فریاد زد : ((اوه خدای من ... این چه‌گفتی ... تاامروز بامن باچنین لهجه ای‌گپ نزده بودی •

-((خوب به‌لهجه ای پرند گان معنایش اینست که ((آیا غذای مان سرد نشده است•))

-اما طوطی عزیز توقبلا با این‌لهجه بامن گپ‌نزده بودی ... بیشتر حرف بزن)) اینراگفته و داکتر باعجله‌برخاست کتابچه وقلم حاضر کرد وبه طوطی گفت :((حالا ادامه بده،ولی آهسته آهسته بگو تامن یادداشت کنم ... از الفبای حرفهای پرند گان‌شروع میکنم•)) وبه این ترتیب داکتر

بقیه در صفحه ۲۸

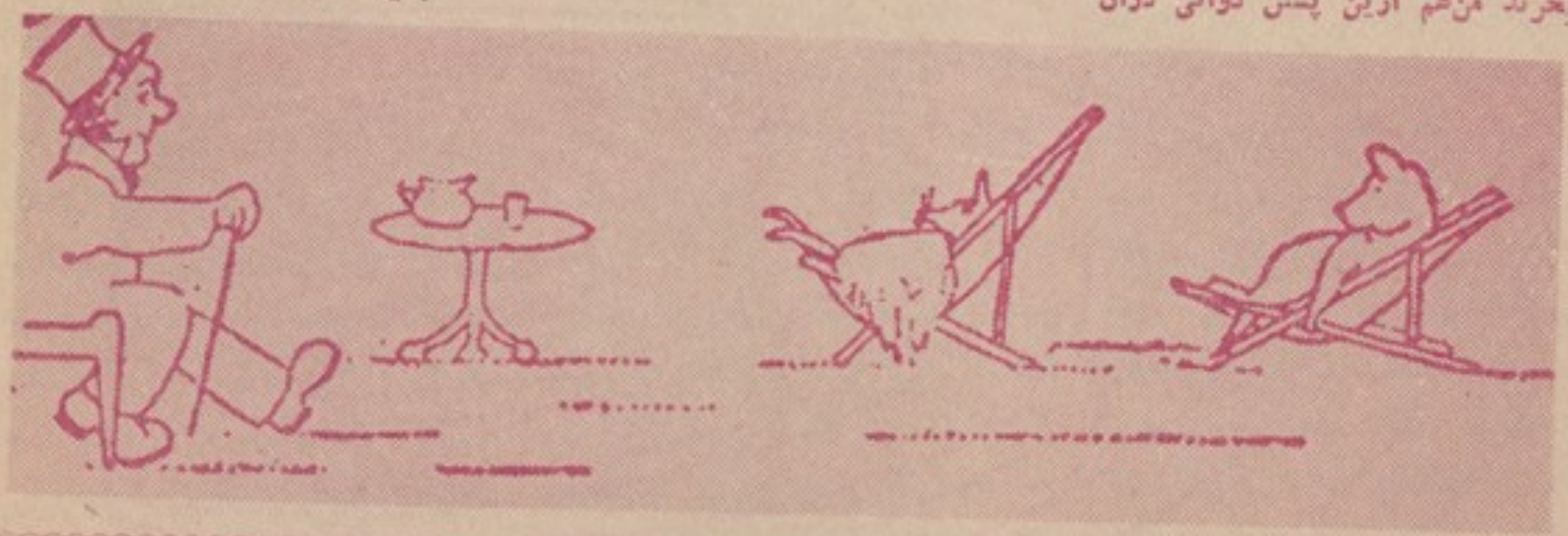

نوشته داکتر جیلانی فر همند

بیائید باهم جغرافیه بیاموزیم

نظام شمسی

نظام شمسی عبارت از آفتاب و اجسام سماوی است که به دورآفتاب می چرخند ۰آنها عبارت اند ازسیارات اقمار ،ذوات الاذناب و غیره ۰

سیارات سیارات عبارت از اجرام سماوی است که به‌مدار های معین به‌دور آفتاب میچرخند ۰سیا راتیکه نظام شمسی راتشکیل میدهند نه سیاره است ـسیارات ازخود نور نداشته روشنی خودرا از آفتاب اخذ میکنند و به‌مدار های بیضوی حرکت انتقالی خودرا به دور آفتاب انجام میدهند ۰

آنها عبارت اند از :ـ

۱ـ عطارد :عطارد کو چکترین‌سیاره نظام شمسی است و فاقد هوا وقمر است ۰عطارد قبل ازطلوع وبعد از غروب آفتاب به‌چشم دیده‌شده میتواند۰ مسافهٔ آن از آفتاب (۵۸) ملیون کیلو متر است ـدر ظرف(۸۸) روز حرکت وضعی و انتقالی خودرا بدور آفتاب انجام میدهد ۰

۲ـ زهره :هرگاه این سیاره توسط دوربین های قوی دیده شود مانند جسم در خشنده و مدورظاهر میشود مسافهٔ آن از آفتاب (۱۰۸) ملیون کیلو متر میباشد ۰

این سیاره اغلب دروقت صبح ویا شام دیده شده میتواند که از همین سبب بین مردم بنام ستارهٔ صبح یا ستارهٔ شام شهرت دارد ۰

زهره حرکت وضعی خودرا در ظرف ۲۴۷ روز ـو حرکت انتقالی اش را در ۲۲۵ روز به‌پایان میرساند ۰

۳ـ کرهٔ زمین :ـ زمین ازجملهٔ سیارات نه گانه نظام شمسی است۰

زمین حرکت وضعی خودرا درظرف ۲۴ ساعت ـ و حرکت انتقالی خودرا در ۳۶۵ روز به‌مدار بیضوی بدور آفتاب انجام میدهد ـمسافهٔ زمین از آفتاب بیش از ۱۴۹ ملیون کیلومتر است وسیارهٔ زمین دارای یک قمر است بنام مهتاب ۰

۴ـ مریخ :

مریخ سیارهٔ سرخ رنگ است که

اگر توسط دوربین بدقت‌دیده شوددر سطح آن‌لکه هاوجود دارد ۰مریخ را علما بدون هوا میدانند ـحرکت‌وضعی خودرا مریخ‌در (۲۴ ساعت و۲۷دقیقهٔ و حرکت انتقالی اش را در (۶۸۷) روز انجام میدهد ـفاصلهٔ آن ازآفتاب (۲۲۷) ملیون کیلو متر میبا شد، مریخ دارای دوقمر است ۰

۵ـ مشتری :

مشتری ازجملهٔ بزر گترین‌سیارات نظام شمسی است که به‌نسبت زیاد بودن درجه حرارت سطح آن قابل

بقیه در صفحه ۳۵

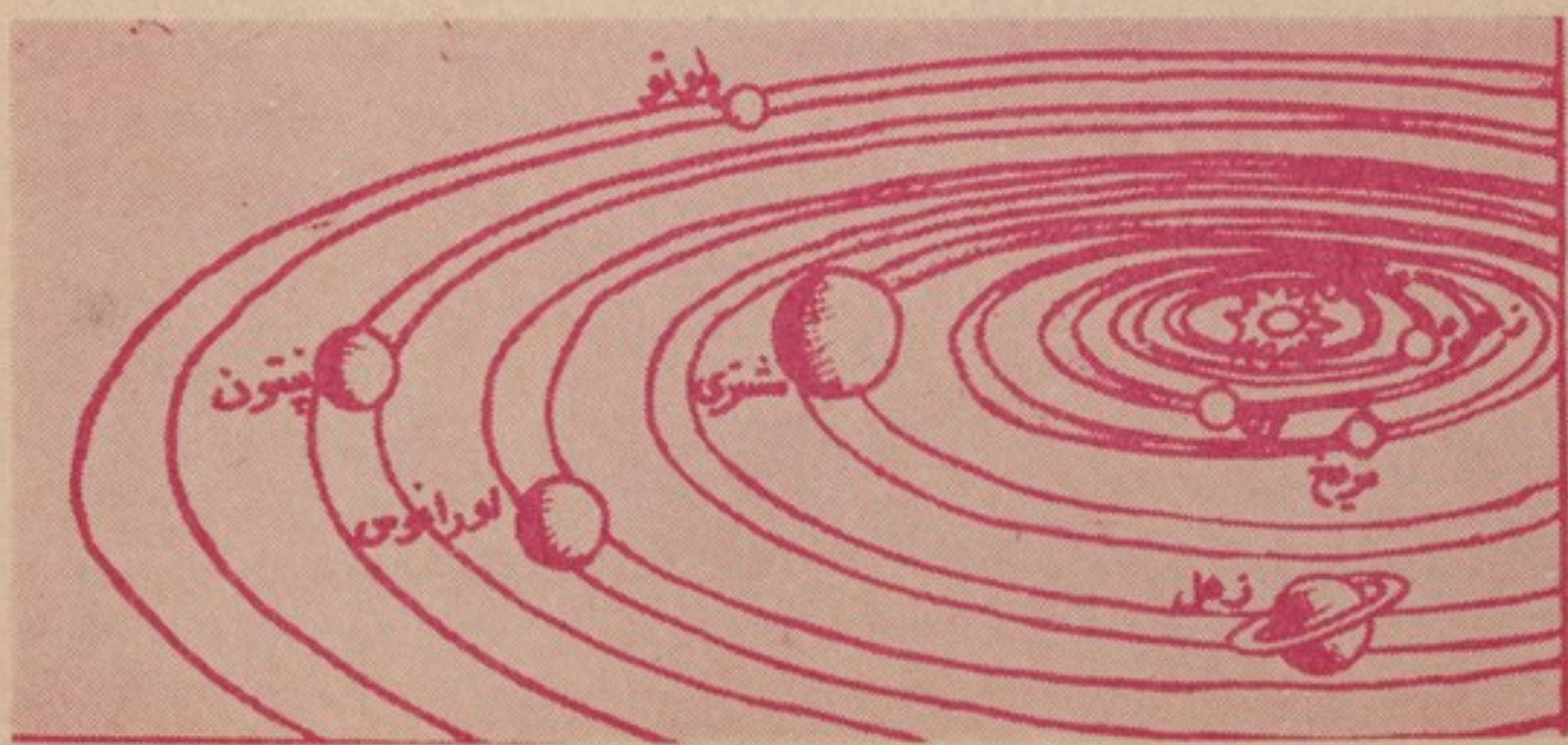

از : اینجو سلطان نوازاده

مادر اندر فداکار

منکه نامم سکینه ا ست دریك خا نواده متو سط وزمین داری تو لد شدم بسیـــار سر گذشت های شیرینی ا ز دوره کودکی دارم. پدرم یـك مرد خیلی مهربان بود ومـن یگانه فر زند این خانواده بودم وهر سال به یکی از ولا یات کشور سفر می نمودیم یکی از روز های جمعه که به میلـــه یغمان رفتیم ، دفعتا به مادرم یك مریضی سخت پیش آمد و روز خوش ما به غصه و غـم مبدل شد.

مادرم تقریبا یك هفته بـه بستر بیماری افتاد. داکتر ها مرض مادرم را سر طـــان تشخیص دادند.

پدرم از شنیدن این سخن مایوس ومتاثر شد... بلـــی دوستان عزیز! از روزدوشنبه بدبختی من شروع شد یعنـی مادرم آن رو شنی چشم ونشاط دلم چشم از جهان پو شیـد بعد از مرگ مادرم من‌هم بـــه بستر بیماری افتادم و پد رم بخاطر پر ستاری من یـــك مستخدم برای من مقرر کرد که دران وقت من صنف هفت ودوازده ساله بودم چـــون استعداد کافی در درس‌داشتم دو صنف را دریك سال‌امتحان می دادم. خلاصه سه ماه ا ز وفات مادرم گذشت پدرم‌خیلی غمگین شده بود و همیشه از خوبی های ما درم یاد آوری میکرد و مرا تسلی می داد.

بعد ازیك سال پدرم یـك روز خیلی خوش حال ازدفتر آمد وبه من گفت که‌یك فامیل بسیار نجیب دیروز در عقـب خانه ما کوچ آمـدند و پسر کلانش به شعبه من کار میکند وهم اضا فه کرد که دو دختر جوان دارد که یکی آن شوهر کرده و شوهرش دربلخ رئیس یك فابریکه است و دختـــر کو چکش بـه صنف د واز ده مکتب درس می خواند.

دخترم تو می توانی سا عـت های بیکاری در پیش هما ن دختر که نامش هماست‌درس بخوانی من‌از شنیدن‌این‌سخن پدرم خیلی خوش حال شد م خلاصه هر روز به خانه شـان میرفتم ووقت ما به خو شـی می‌گذشت تا اینکه پدرم همارا معلم خانگی من مقرر کـــرد هر روز از ساعت سه تا پنج عصر بمن درس می داد بلی هما مربی نبود بلکه مانند یك مادر خوب ومهر بان با مـــن رفتار می کرد همیشه مـــرا نصیحت می کرد و یك کتا ب به نام (گرمی های‌سر نوشت) به‌من داد تا ازنکات سود مند آن استفاده کنم من هم بعضی چیز های ضروری را به‌کتابچه یادداشت خود نوت‌میکردم.

باور کنید من‌به اندازه‌باهما انس گر فتم که اگریك لحظه نمی دید مش غمگین میشدم‌به همین دلیل وقتی از مکتب می آمدم بعد از نان اولا به نزدهما می رفتم و دستها یش را می بوسیدم و در گر دنش خودرا می آویختم اوهم مانند ما د ر مهربان موهایم را نوازش می داد وگونه هایم را میبو سید خلاصه من صنف ۹ راامتحان دادم و به صنف دهم ر فتم .

پدرم تا سه سال بعداز مادرم تنها زندگی مـــی کرد وزن نگرفت درخانه سه نفر بودیم من، مستخدمم وپدرم . نـام مستخدم‌ما (ناهید) بود و مرا خیلی دو ست دا شت د ختر ناز نین و مهربانی بود د ر صنف دهم اول نمره کا میا ب شدم پدرم برایم یك ساعـت بسیار مقبول خرید وهما نیز برایم یك بالاپوش بها ر ی درست کرد بمن خیلی محبت‌و فداکاری میکرد تا اینکه رابطه پدرم باهما‌روزبه‌روزخوب‌میشد وهما از پیش کرده زیاد تربه خانه ما می آمد زیادتراوقاتش را درخانه ما می گذ شتا نـد پدرم بعد از آنکه از شعبه می آمد هر روز عصر هما را با خود به گر دش می برد یك

بقیه در صفحه ۳۹

ترجمهٔ: عزیز بلیکا

انسان واستفاده از آبها

از زمانه های قبل مردم میدانستندکه مکنیزیوم در طبیعت پیدا میشود بعدا البته خیلی زیاد ازآن زمان نمی‌گذرد که انسانها مکنیزیو م راکشف کردند ودانستند که‌آب بحر مخلو طـی از مکنیزیوم راباخود دارد • بعد آنهـا طرق بدست آوردن آنرا یااینکه‌چطور آنرا باید از آب جدا ساخت پیـدا کردند بخاطریکه مکنیزیوم یك مـاده خیلی سبك است بامخلوط نمودن آن باچیز های‌دیگر در صنعت طیاره‌سازی ازآن استفاده میکنند یعنی قسمـت اعظم بدنه یاجسم طیاره رامیخواهنداز مخلوط مکنیزیوم بسازند •

همانطوریکه طیارات باید قـو ی باشند انجنیران طیاره سازی‌میکوشند تاهرچه بیشتر آنراسبك ساخته‌ازوزن آن بکاهند که‌این دو آرزوی طـیاره سازان رایگانه فلز یـکه بر آورده ساخته همین مکنیزیوم است زیراهم قوت می‌بخشد و هم سبك‌است•

از ابتدای زندگی انسانها غـذ ای

زادیا رو ستامل دوستدارمجله

خودرا ازکنار دریاها- بحر ها وجهیل هابدست می آوردند ولی به شکـل بسیار ساده‌وابتدایی. تاآنکه به‌اختراع کشتی موفـق گردیدند وماهی گیر ی رادور تر از ساحل نیز آغاز کردنـد زیراقبل‌ازآن‌ماهی‌راتنهاازسواحل‌بدست می آوردند• و قتی انسانها کشتی‌های بزرگ را ساختند آنها توانستند به جاهای خیلی دور برای شکار ما هـی بروند. باگذشت سالها انسانـها بهترین راه استعمال واستفاده ازبحر را منحیث بزرگتر ین منبع غـذ ا دانستند•

همچنان در میان قرن ها انسانها راه استعمال بحر را منحیث بهترین شاهراه تجارتی ومسافرتـی کشف کردند آنها موفق به‌ساختن بهتر ین قوی ترین وباارزش تر ین کشتـی های بحر پیما شدند • آنها درمورد بحر پیمایی خیلی چیز ها آمو ختند، آنها ترس زیاد خویش رادر مسافرت های بحری فراموش کردند و بـدون کدام ترس توانستند بحر ها راعبور نمایند•

کشتی های تجارتی بهترین مفکوره ها واختراعات وپیشرفت های سرزمین های مختلفه را ازیك جابجای دیگـر بردند وموجب این شد تـاتجـارب خویش رابامفکوره های جدید دیگران یکجا نموده دربهتر شدن وپیشر فت وسایل خویش استفاده نمودند•

بعدا انسانها موفـق بهسا ختـن کشتی های قوی وپر قدرت راساختند که جای کشتی های باد بانـدار را گرفت • امروز کشتی سازی وکشتی رانی یکی ازبزرگترین صنعت درمیان کشور ها ومردمان جهان مو قعیـت بخود گرفته است• و کشتی هـای امروز ی که‌قدرت انتقال هزاران تن مال التجاره وهزاران نفر را داروهمه روزه از یك قـا ره به‌قارهٔ دیگر در حرکت اند•

درحقیقت اگر این استفاده از بحر صورت نگیرد یعنی غـذا بدست‌نیاید ویا ترانسپورت بحری نباشد ویا از مواد بحری استفاده بعمل نیایداصلا زندگی بشر مشکل است •

عبدالواحد بیدار

روح‌الله سروری‌دوستدار مجله دکمکیانو انیس

در بارهٔ حیوانات چه میدانید؟

از: نریمان «ن»

رویا ،احمد ومحمود از کاکای‌خود سوالاتی درباره حیوانات می نمودند روز پنجشنبه به باغ‌وحش رفته‌بودند و کاکای شان نیز همرای شان رفته بودکه هرگاه سوالی نمایند جوا بی قانع کننده برایشان ارائه نماید.

دفعتا رویا متوجه یک حیوان شد وپرسید کاکاجان نام این حیوا ن چیست ؟کاکا گفت :چون این حیوان درمحیط ماوشما پیدانمی شود لهذا مانامی برای آن نداریم البته‌نامی که خارجی ها بالای شان گذاشته مانیزآن حیوانات رابه‌همان نا م یاد می کنیم این حیوان نیزیکی از حیوا ناتیست که‌اوروپائیان‌آنرا((وا لابی)) میگو یند که یکی از انواع کانگرو میباشد امانسبت به کانگروخورد تر است. کاکا اضافه کردکه کانگرو انواع و اقسام زیاد دارد بعضی هانسبت به (والابی) یک کمی خورد تر وبعضی بسیار خورد تر وبعضی ها بزرگتر میباشد .احمد پرسید :کاکاجان بهتر است درین مورد معلوماتی برای‌ما بدهید ؟زیرا خود کانگرو رانیزنمیدانم که چگونه حیوان است علاوتا طوریکه از یوحه های بالای قفس (والابی) فهمیده میشودشاید این‌حیوان ازجملهٔ حیوانات استرلیا باشد کاکا گفت :

طوریکه مشاهده میکنید این حیوان درشکم خودیک کیسه یا خریطه‌دارد که‌دربین آن چوچه های خودرا محافظت می‌نماید .دانشمندان عقیده‌دارند که یک وقتی تمام حیوانات پستاندار مانند کانگرو های امروزی کیسه داشتند ودرهمان زمان قارهٔ استر لیا باتوده های بزرگ زمین که قاره های اروپا و آسیایی امروزی ازآن ساخته شده یکجا پیوست بود ولهذاحیوانات کیسه دار آزادانه ازیک گوشه‌بگوشهٔ دیگر جهان حرکت ورفت وآمدمینمودند اما آسترلیا ازقاره های فوق علیحده گردید فلهذا حیوانات کیسه دار جز درآستر لیا درهر جا که‌بود مرد و ازبین رفتند .

نام کانگرو یک‌نام محلی بوده و گفته میشود که‌توسط کپتان کوک‌به میان آمده است زیراحینی که کپتان موصوف به‌آسترلیا رفته‌بوداین حیوان را دیده بود و ازهرکس از باشندگان آسترلیا نام‌این حیوان راپرسیده‌جواب دادند که‌من نمی‌دانم ودر زبان محلی آنجا کلمه ((کانگرو)) به معنی «من نمدانم» می باشد .

خوب طوریکه می بینید این والابی یا یکنوع کانگروی کوچک اگر طول دم‌آن حساب نشود درحدود سه فت یا یکمتر می‌باشد اماکلا نترین‌کانگرو ها نوع خاکستری و کانگرو های‌سرخ میباشد که‌نوع اول آن یعنی کانگرو های خاکستری در جنگل های مناطق ساحلی جنوب غرب آسترلیا بود وباش دارند. کانگرو دست های‌قوی وپاهای بزرگ ودراز ویک دم‌ضخیم دراز دارد. کانگرو و اکثرا بالای دم خود می‌نشیند زیرادم آن آنقدر قوی است که میتواند وزن وجوش راتحمل نماید طول کانگرو های نر که خوب بزرگ شده باشند به شمول درازی حیوان به هفت فت می‌رسد .

آنان در حالیکه به‌گفتار کاکای‌خود گوش میدادند قدم زنان به‌یک‌قفس دیگر رسیدند که‌یک کانگروی سرخ رنگ درآن قرار داشت .کلانی این حیوان به اندازه کانگروی خاکستری بود کاکا گفت : کانگروی سرخ‌از این سبب سرخ معلوم می‌شودکه درنواحی ایکه دارای اقلیم مرطوب می باشد زندگی می‌نماید .

محمود سوال کرد: کاکاجان من فکر می کنم که کانگرو ها با داشتن پاهای در از عقبی به‌اندازه کافی خیز زده خواهند توانست همین طورنیست کاکا خنده کنان گفت :اگراین حیوان آهسته حرکت کندو یامشغول چرا باشد فاصلهٔ یک گام‌یاقدم شان از چهار تاشش فت میرسد اما اگر از کدام چیزی بترسد و بخواهد تا از خطر فرارنماید فاصله هرگام ویاهر خیز شان به بیست وپنج فت‌میرسد احمد سوال کرد: این کیسه که در دیگر حیوانات دیده نمی شود بچه درد میخورد ؟کاکا گفت :

(ناتمام)

یکی بود یکی نبود

ترجمه : صالح محمد «کهسار»

قازهای وحشی

در زمانهای خیلی قدیم فرمانروایی با یازده فرزند ویك دختر وخانمش زندگی میکرد اما مدتی نگذشته بود که زنش چشم ازجهان بست فرمانروا فکر کرد تا برای حفاظت و تربیه اولادش خانمی دیگر بگیرد اما این زنش خیلی‌ها حسود وکینه‌توزبودوبا خود فکر میکرد چرا فرمانروا به فرزندانش محبت دارد این زن جادوگر بودروزی از روزها فرزندان فرمان روادرباغ بازی میکردند اوهمه‌آنهارا جادو کرد وبه یازده قاز وحشی‌آنها را مبدل ساخت او فکرکرد که ازشر دوازده اولادفرمان‌رواخلاص شد لیکن دیدکه تعداد قازها یازده بود و قتی دخترك‌ازین واقعه خبرشد از خانه بطرف جنگل فرار کرد نزدیك‌یك چشمه دربین‌جنگل نشست وبه‌خاطر دیدن برادرانش‌اشکهای زیاد ریخت و از خستگی خوابش برد و قتی از خواب بیدارشد نزدیك یك دریا رفت دیدکه بالای‌سرش یازده قاز وحشی به پروازاند یکی از آنها پایین شدو به چهره اصلی‌که برادر کلانش بود دید دخترك خیلی‌خوش‌شد،

برادرانش فکردند که اگرمادر اندر شان خبرشود به جنگل آمده واو را خواهد کشت همان بود که جالی‌بزرگی با فتند

ودخترك رادر بین آن نشانده وبه‌داخل یك جنگل دیگر بردند دخترك‌دربین جنگل این‌طرف وآنطرف می گشت .

ناگهان صدای خیلی قشنگ بگوشش رسید که میگفت ای دخترك نترس .

وقتی دخترك صدارا شنید روی خودرا گشتاند دید پسری زیبائی ایستاده و برایش میگوید اگر میخواهی برادرانت به حالت اولش بیایند باید خاموشانه این برگهای سبزرا جمع کنی وبرای شان لباس بسازی بعد پری زیبا گم شد ودخترك خاموشانه به چیدن وبافتن لباس ها شروع کرد وبه بسیار خوشی به بافتن لباس های برگ مشغول بود روزی از روزها دخترك دربین جنگل درحال کاربود که پسر فرمانروای شهر دیگری از جنگل دیدن میکرد چشمش به دخترك افتاد ونزدیك دخترك آمد وبادخترك به سخن زدن شروع کرد لیکن دخترك بخاطر برادرانش هیچ گپ نه میزد پسر فرمانروا اورا باخود برد وبرای دخترك اطاق تنها ساخت و دخترك هم در آنجا هم مشغول بافتن بود چند روزی نگذشته بود که مادراندر شان خبر شد وبه همین نسبت به شهری که دخترك در آن زندگی می کرد آمد ونزدیك دروازه فریاد زدای فرمانروای این شهر دخترك که پسرت آورده برای تو ومردمت یك مصیبت را بارخواهد آورد او را بکشید همه حیران مانده بودند که این زن چه میگوید دخترك بخاطر برادرانش ازخود دفاع نمیکرد همانبود که قازها آمدند وگفتند ای خواهر ازخود دفاع کن ولی دخترك همه لباس ها رابافته بود جزیك کرتی که همه آنرا خلاص کرده ویك آستین باقی مانده بود دخترك همه لباس هارا به برادرانش انداخت همه آنرا پوشیدند وبه حالت اولی آمدند جزیك برادرش که عوض یك دست برای دایم یك بال داشت وبعداز آن برادران و دخترك همه قصه ها را گفتند سحرو جادوی مادر اندرش شکست ونابود شد وبعد از آن دخترك با پسر فرمانروا عروسی کرد وزندگی همه شان به خوشی سپری میشد .

وبرادرانش نیز خوش وخوشحال نزد پدر شان رفتند

دوستداران مجله

عبدالعلی فدایی

نسرین تاجرزاده

ترجمه ا زمنابع آلمانی :

مترجم :میر حسام‌الدین برو مند

پشک وروباه

مردی صاحب یک پشک بود، این پشک صا حبش را اذیت میکـــرد بالاخره صا حبش مجبور شد پشک را از خانه بیرون کند و برای اینکه بکلی خودرا ازشر آنحیوان شـــرور نجات داده باشد آنرا درجوالی‌انداخت و رفت و رفت تابه یک جنگل بـــی سرو پارسید ،پشک را آنجا رهاکرد و خودش باخیال آسوده بخانه اش برگشت ،پشک بمجرد رها شدن در جنگل برای یافتن جای امنی به‌تلاش آغاز کرد ناگهانی چشمش در وسط جنگل به خانهٔ کوچکی افتاد وبام‌آن خانه رابرای بود وبـاش خود جـای مناسبی یافت چون‌گرسنگی ناراحتش ساخته بود درصدد پیدا کردن خوراک شد از آنروز ببعد خوراک او درجنگل پرنده ها و موشهای صحرائی بـود، پشک مذکور عادت کرده بودکه‌پس از گشت و گذار در جنگل و سیـر شدن شکمش میرفت و در بالای بام آرام می نشست ٠

ـیکروز که‌پشک در جنگل‌مصروف گشت و گذار بود باروبا هی مقابل شد روباه وقتی پشک مذکور را در جنگل دید تعجب کرده وگفت :مـــن سالها ست درین جنگل زندگی دارم ولی بخوبی و قشنگی تو تا اکنـــون ندیده ام تو شباهت های زیادی بمن داری همینطور نیست ٠٠٠ ؟

پشک گفت :خود بهتر میدانیـد، روباه باز هم تعظیمی کرد وگفت:تو که هستی ،تراچه یاد میکنند وبایـد باچه زبانی باتـو سخـن زد ٠٠٠ ؟!

پشک بدنش را تکانداده گفت :من یک پشک سایبر یایی هستم من‌در جنگل سایبر یا حکمروای حیـوا نات جنگل بودم ،روباه تا اینرا شنیـد گفت: پس تـو امروز مهمانی مـن هستی، آنوقت پشک و روباه هردو بسوی خانه روباه که در همان جنگل بود روان شدند ،روباه بامهمان نوازی تمام آنچه غذا و خوراک داشت بـرای پشک آورد و مقابلش گذاشت،پس از اینکه پشک غذاهارا خورد روباه برایش گفت :مهمان عزیز آیا زن و چوچه داری ؟پشک گفت :متا سفانه تا اکنون نه‌زن دارم ونه چوچه ای٠

روباه گفت: چه چانس خوبـی،من که مقبولترین روباه های این جنگـل هستم حاضرم زن تـو شوم و من و تو درین جنگل یکجا زندگی کنیم و دشمنان همدیگر را نابود سازیـم ، پشک قبول کرده و هردو باهم‌عروسی کردند .

ـقرار فیصله ای که بین آنـــدو صور تگرفت ،پشک درخانه ماند و روباه وظیفهٔ تهیه خوراکه را بعهـده گرفت زیرا او چالاکتر از پشک‌بود و میتوانست با نیرنگ های مختلف شکار چربتر بدست بیاورد ٠درهمان روزاول روباه یك مرغابی چاق‌وچله‌را شکار نموده و تا خواست آنرا بعجله بخانه برساند گرگی سر راهش‌رسید و فریاد زد :ایستاده باش روباه‌ولا مرغابی ات راتسلیم من‌کن وباز برو روباه گفت :برای چه اینکار راکنم؟ گرگ جوابداد :

برای اینکه جانت را در خطـــر نیندانخته باشی ؟روباه بلا فاصلـــه پرسید: خطر برای‌چه... هرکسی‌که‌بمن ازاری برساند شوهرم جـزایش را میدهد ٠گرگ گفت :ایـن چگونـــه حیوانیست کهما اورا ندیده ایـم ... لطفا بگو. روباه جوابداد که: چراهمه حیوانات او رامی شنا سند، این‌پشک حکمروای حیوانا ت جنگل سایبـریا بود و اکنون درین جنگل زندگی دارد و بامن عروسی کرده ٠گرگ گفت : آیا من میتوانم این‌پشک را ازنزدیك ببینم ؟روباه مغرورانه گفت :ازیـــن فکر بگذر زیرا پشک مذکور حیـوان

باشی میتوانی بخوبی این حیوان را ببینی ٠گرگ بدون آنکه حرفی بزند از آنجا دور شد و خواست گو ساله ای راپیدا کند وبیاورد، روباه که پس ازگفت و شنود باگرگ براهش ادامه داده بود درطول راه بایك خرس‌رو‌ـرو گردید ،خرس بالای روباه صدا زده گفت :روباه عزیز چرا اینقـــدر عجله‌داری لطفا مرغابی را تحویـل من‌کن ،بعد برو و روباه اینبار هـــم از شوهرش پشک که یکز مانـــی حکمروای حیوانات جنگل های‌سایبریا بود تعریف کرد و در بارهٔ اوطوریکه به گرگ تو ضبحات داده بود به او هم توضبحات داد و جریان را باآب تاب قصه کرد وگفت :اگر آرزو داری که شوهر مرا ببینی یک راه وجـود دارد وآن اینکه برای او گو سفندی را تحفه بیاوری وتا مصروف‌تماشای گوسفند میشود و طریقه خوردن گوشت آنرامی سنجد تواز پنا هگاهی کـــه آنجا پنهان شده ای میتوانـی او را درست ببینی و خرس سراسیمه‌روانهٔ جنگل شد و خواست گو سفندی را برای پشک بیاورد و همچنان روبـاه بسوی خانه انس شتافت ٠

ـ ساعتی بعد گرگ باگوساله ای و خرس با گوسفندی بر گشت وقتی گرگ و خرس به نزدیک خانه‌روباه مقابل یکدیگر قرار گرفتند گرگ از خرس پرسید :برادر اینجا چه‌میکنی و منتظر چه کسی هستی ؟گرگ‌گفت: منتظر روباه‌وپشک خرس باخوشحالی جوابداد : منهم منتظر آنان هستم ٠ خرس روبه گرگ کرده بار دیگـر پرسید :پس برو برادر روباه‌رامنتظر آمدن بساز ،گرگ گفت :نه برادرمن میترسم لطفا همینکار را توکن خرس گفت :اگر راستش را بپرسی منهم ازهمین پشك میترسم ، روباه گفت اوتاکه‌اینجا نیامده بود حکمروای‌جنگل های سایبریا بود، آنها گرم گفت و شنود بودند که ازدور چشم شان‌به خر گوش افتاد وقتی خر گـــوش نزدیک آمد به او گفتند که رفیـق عزیز ،تو در دویدن چابکتر و تیـز تر هستی ،خواهش میکنیم که‌یکبار نزد روباه رفته و برایش بگویی‌که گرگ و خرس ساعتها ست که بـا گوسفند و گوساله ای درین نزدیکی ها آمده اند آنان خودشانرا پنهـان کرده اندولی گوسفند و گوسالهٔشانرا در زیر یکدرخت رهاکرده اندخرگوش اطاعت نموده راه خانهٔ روباه راپیش گرفت ٠خرس و گرگ درین اثنـا بفکر یافتن پناهگائی شدند بالا خـره گرگ خودش را در بیشه ای میان شاخه ها و علفهاپنهان کرد و خرس دریکی از شاخه های بلند درخت‌کاجی جا گرفت ٠در ینوقت خر گوش‌تازه به‌منزل رو باه رسیده بود، خرگوش آنچنانیکه خرس و گرگ بدو گفتـه بودند به روباه و پشک گفت کـــه سا عتهاست خرس و گرگ بـرای دیدن آنها آمده و درضمن گوسفنـد و گوساله فربهی رانیز باخود آورده اند٠ روباه وپشک از شنیدن ایـــن موضوع خوشی شده گفتند: خوبست بگو که بزودی می آیند ٠خرس که‌از بالای درخت متوجه آمـــدن پشک و روباه گردیده بود به گرگ گفت:

دوست عزیز یک حیوان کـوچک بسوی ٠انزدیك میشود ، آیـا همین حیوان کوچک حکمـروای چنگلهـا ی سایبر یا بوده باورم نمیشود٠پشک نزدیک آمده وبا خشونت تمام بسوی گوسفند حمله کرده و خواست پنجال ها و دندا نهایش را در بدن حیوان فرو ببرد ،در ینوقت خرس که‌بالای درخت قرار گرفته بود خواست بهتر پشک را ببیند وقتی شرشر برگهای در ختان به‌گوش‌پشک رسید بتصور انکه در بالای درخت موشی قراردارد خیز زده بدرخت بالاشد ،گرگ که‌از ابتدا ترس در دلش جا گرفته بود تا متوجه این حرکت پشک گردید پا بفرار نهاد هنوز در شاخه های بلند درخت بالا نشده بود که‌ترس دردل خرس نیز راه یافت و از درخـــت خودرا پائین انداخت روباه که درزیر درخت ایستاده بود وقتی متوجه‌فرار خرس گردید فریادش بـلند شد.از آن بعد تاپشک و روباه درآن جنگل بودند بسیاری از حیوانات از اومیتر‌ـ سیدند البته بخاطر مکر وحیله هـای که بکار میبردند ٠پشک و روباه به کمک دیگـر دوستان شان گوشـــت گوساله و گوسفند را برای زمستان شان نگهداشتند و بد ینترتیب آندو روز گار شانرا بخوشـی و آرامـــی سپردی میکردند ٠

بازی های زمستانی

اطفال عزیز ! شما حتما پلانهایی برای زمستان دارید فکر هایکه شما را مصروف نگهدارد و از رخصتی های زمستانی حد اعلی استفاده‌را ببرید. درزمستان می توانید مصروفیت های بسیار داشته باشید که در رشد ذهن‌وفکر شما تاثیرخوب و نیکوداشته باشد که ازجمله مثلا آمادگی

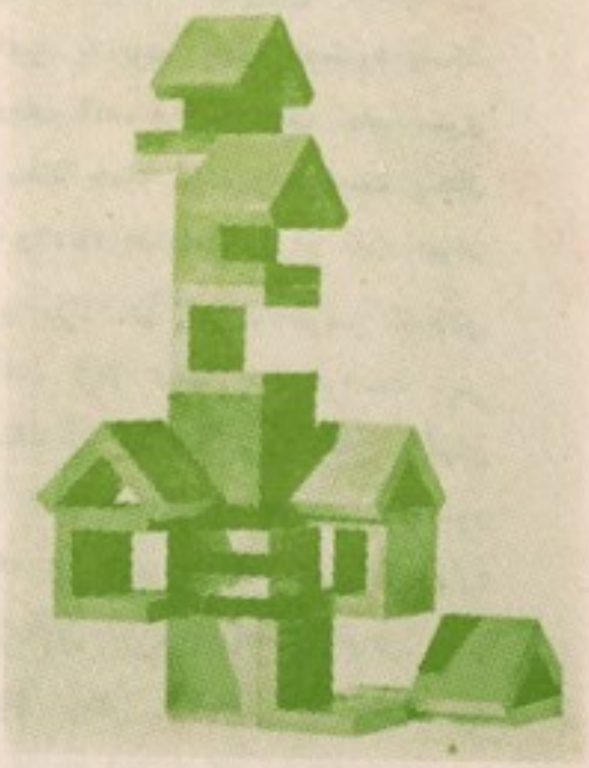

برای صنف بالاتر است‌و ولی‌برای رفع خستگی شمابه تفریح وساعت تیری نیز ضرورت دارید . بازی های زمستان بسیار زیاد است

ولی بسیاری بازی های این موسم خطرناك هم است مثلا کاغذ پران بازی که نتایج بسیار ناگوار رابار می‌آورد بهمین ترتیب یخماك، آتش افروختن وغیره.

بسیاری‌از روز های زمستان که بارندگی زیاد می‌باشد و شما اطفال عزیز از خانه بیرون شده نمی توانید ما برای شما بازی را پیشنهاد میکنیم که گذشته از اینکه شما را مصروف نگهمیداردو ساعتیری خوبی در داخل خانه برای شما است، ذهن شما رانیز پرورش میدهد ودر انکشاف فکرو دماغتان زیاد موثر واقع میگردد این بازی با پارچه های چوب وقطعه انجام می گیردواز روی رهنمایی که دارد شما می توانید برایتان ازبلاك‌ها یا خشت های پلاستیکی یا چوبی وقطعه‌ای انواع خانه ها منظره و غیره چیزها بسازید که البته در هنگام ساختن این خانه‌ها ومنظره بایست یك اندازه فکر تانرا بکار بیانداز ید . امروز برای اندازه کردن ذهن اطفال در بسیاری از پوهنتونها از همین طریق استفاده میکنند . یعنی وقتی بخواهند (سن عقلی) یك کودك را مورد آزمایش‌قرار

دهند برای او سوالات‌ریاضی والجبروفارسی وحساب طرح نمی کنند و لو این که کودك‌در مکتب هم باشد . بلکه ازراه همین تنظیم کردن بلا کهای چوبی یاقطعه ای ذهن طفل‌و معیار عقلی او رامورد بررسی وقضاوت قرار میدهند .

خوب حالا شما هم می توانید بوسیله همین سرگرمی در انکشاف ذهن و فکرخود موثر واقع گردید

بقیه در صفحه (۳۵)

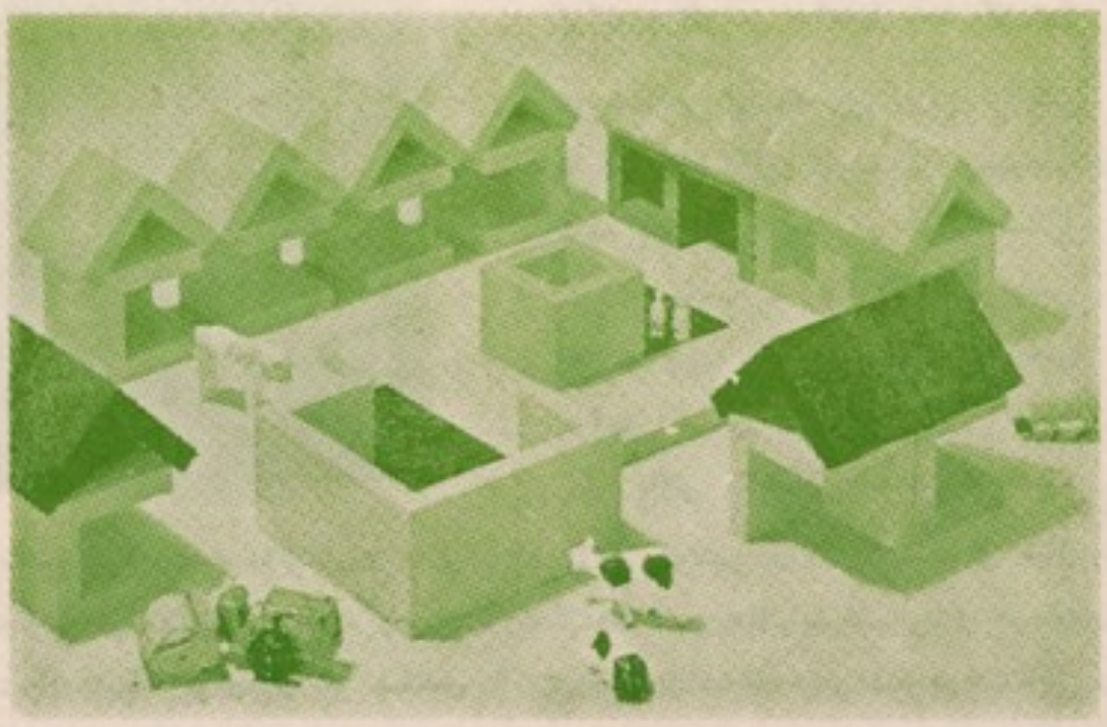

قسمت دوم ترجمه : احمد اکبر توفیقی

شصتک

بعد از چند دقیقه پا لیدن شصتک گفت من دانستم گنجشک ها آنها را خورده‌اند. پروا ندارد برادر ها مجبور هستیم راه را پیدا کنیم بعدازآنکه شصتک. برادرهای خودرا از میان درختان جنگل تیرکرد شب شد . شصتک گفت من درسر این درخت بالا می‌شوم تا ببینم که جای سکونت انسان است یانه شصتک سر درخت بالا شده باز که پائین آمده گفت در آن جایک چراغ می سوزد حتماً جای سکونت انسان است بیائید برویم .

وقتیکه در دهن دروازه آن خانه رسیدند یك زن برای ایشان دروازه‌را بازکرد شصتک گفت سلام اجازه می دهید که امشب رادرخانه شما بسر ببریم آن زن گفت دل من برای شما می سوزد . شما اجازه دارید که درخانه من خواب کنید اما شوهرمن یك آدم خور است خصوصاً انسانهای خورد را خیلی خوش دارد . شصتک، گفت شما می توانید باما کمك کنید آن زن گفت :حالا اول بیائید ونان بخورید بعداً شما رابه اطاق می‌برم که هفت دخترماهم خواب کرده اند وهمسن شما هستند و قتیکه آن زن بچه‌ها را به اطاق برد ودرجای خواب داد شصتک دیدکه هر دختر یك کلاه طلائی دارد . آنها را کشید بسرخودوبرادرهای خود گذاشت.

همین بود که آدم خور به‌خانه‌آمد اول خیلی غذا وآب خورد و قتیکه‌خوب سیر گردید گفت ای‌زن بوی آدم به‌دماغ هایم‌میرسداگرنمی‌گویی خودت رامی‌خورم بگو کی درخانه است زنش‌چیزی نگفت بعد آدم خورگفت زنش گفت هفت طفل کوچك‌رابه خانه آورده ام ولیکن تابه صبح معطل کن. زنش‌پیش بینی کرده‌بود که‌شصتک وبرادران وی‌رانیمه شب ازخواب بیدار کرده و فرار دهد اما نصف شب آدم خور بیدارشد کارد را گرفت و طرف اتاق آنها رفت . و قتیکه‌نظرکرد گفت‌این ها کلاه های طلائی دارند اولاد های من‌هستند واین‌هاخوردنی هستند پس تمام بی کلاه‌ها را کشت‌وخودش رفت وخواب کرد. شصتک زود برخواسته‌برادرهای‌خودرا از خواب بیدار کرد.

زود از آن خانه بر آمدند ودویدند ودویدند. صبح شد. آدم خور بیدار شد گفت ای‌زن برو بچکك ها را بیاور که من آنها را بخورم و قتیکه زنش رفت دید که‌اولاد های خودش در خون افتاده اند چیغ زد و گفت او لادهای خودرا کشتهٔ آدم‌خور خیلی قهر شدوگفت موزه‌های هفت میلی ام رابیاور وقتیکه‌موزه را پوشید در یك قدم هفت میل می رفت. بچه‌ها وقتیکه او رادیدندر یك‌غارکود در آمدند آدم‌خور در دهن غار درحال انتظارخواب رفت‌شصتک گفت من میدانم آدم خور را چطور بکشیم بیائید موزه‌های اورابکشیم واورا با موزه‌هایش بزنیم وقتیکه آدم خوررا کشتند شصتک موزه‌را پوشیدهربرادر رادربغل گرفت وخانه رفت مادرو پدر آنها خیلی خوش شدند و قتیکه پدر شصتک پرسید که‌با این موزه چه می شود کرد شصتک گفت من‌به سفر گرد جهان میروم شاید زمستان دیگر پس بیائیم.

شاه ولی رحمانی دوستدار مجله

به قلم شما

مرتب صفحه آشتی

درباره کتا ب گفته اند..

کتا ب رکن اعظم سعادت
ونیکبختی انسانی است .
(فردریك کبیر)

کتاب آیینه روزگار ا ست
(....)

اطاق بدو ن کتا ب مانند
جسم بی روح است .
(سیسرو ن)

خو شبختت کسی ا ست
که‌بیکی از دو چیز د سترس
داشته‌باشد: کتاب ودوست‌خوب

ارسالی :مر ضیه حسامی
ازلیسه زرغونه

ضرب المثلها

تنبلی دام شیطان است .
(یو گوسلاوی)

قضاوت صحیح بهتر است
(یونانی)

عجله کار شیطان است .
(ترکی)

صبر بالاترین هنر است .
برای آدم بهانه گیر
بهانه مو جود است .

ارسالی : پروین ابـهـر از مکروریان

•••

از کینه، کینه خیـز د از
مهر،مهر.

آنچه که ازعلم بر تر است
تجربه است.

هر که مزد دستها ی خود
راخواهد گر فت.

انسان بیکار به تدر یـج
می‌میرد.

فرستند ه علی احمدرمزی

آداب صحبت

در زند گی از همه مهمتر آداب می باشد ، برای هر فرد لازم وضرو ری است که درهر کاری که باشد آداب را فراموش نباید کرد آدا ب ـ صحبت برای هر کس که باشد چه مرد باشد چه زن چه پیر باشد چه جوان مهم می باشد، مثلا دریك مجلس چه مردم زیاد باشد چه کم آ دا ب صحبت این را ایجا ب میکند که تاکسی از ماچیز ی پرسان نکند بایـد همان طـو رخاموش باشیم وا گر کسی چیزی ازما پرسش کرد باید به بسیار کمال احترا م بـه جواب آن اقدام کنیم تاباشد که آداب صحبت اداشود .پس برما وشما لازم است کـه در موقعی صحبت کرد ن آداب صحبت را ازیاد خود نبریم تا باشد که مردم ما را دوست بدارد.

نوشته : محمد یو سـف (پیك وفا)

دو بیتی محلی

عر قچین سر ت یك گوشه کردی
ز مستان آمدو بی تو شه ما ند ی
زمستا ن آمد و گل زیر برف شد
دلم دیوانه بود دیوا نه ترشد

ارسا لی فر زانه صد یق زاده

رسامی خالد نا هض

سخنان بزرگان

اقرار به تقصیر و اشتباه فضلیتی است که هر کس قدرت آنرا ندارد .

(سیویه)

ما همه به هنگا م تو لـد یکسان خلق شده ایم تنهـا فضلیتی که داریم ما را ازهم دیگر فر ق میکند .

(ولتر)

کسانیکه دیرقو ل میدهند خوشقو ل ترین مردما ن دنیا استند.

(ژان ژاك روسو)

صر فه جو یی خود یـك منبع در آمد است .

(الکسا ندرد وما)

تر تیب از : شاه و لـی مایل احمد ی از مکتب حصـه دوم نور محمد شاه مینه

مکاتبه .

مایلم با دو ستا نیکه در باره نو یسند گی و تار یـخ افغانستا ن معلو مات دارند. مکاتبه نمایم.

آدرس:

محمد یو سف پیك و فـا قرطا سیه فرو شی وا حـدی واقـع سر چـوك چـاریـکـار

ترجمه و نگارش ژوندی

رموز زندگی

اشکال مختلف معاشرت بین انسانها

بامصروفیت مداوم تان باعلوم ،بامطالعهٔکتب وآثار دیگران ، باتعقیب حوادث واتفاقات روز مره، شمامیتوانیدموضوعات مختلف صحبت کردن را تدارك کنید. مهم آنست که‌از دانش‌وفهم تان استفاده درستی ببریدمصاحب خوب قادر است راجع به‌وقایع اخیر صحبت شیرینی را راه‌اندازدو همه رابخود جلب نماید او میتواندموضوعات کومیك وخنده آوری‌رابه‌نحو جالبی دنبال نماید وبدون اینکه حرف‌دیگران راقطع کند به‌همه موقع میدهد تانظرش رابیان کند باید بخاطرداشت که‌اگر یك‌شخص بصورت دوامداررشتهٔ سخن رادردست می گیرد و به‌هیچکس‌دیگری موقع نمیدهد تازبان به سخن بکشاید چندان انتباه خوبی به دیگران‌نمی دهد وعلاوتا همچو سخن زدن را نمی‌توان صحبت نامید بلکه این یك‌مونولوگ به‌تمام معنی است.

شخص خوش صحبت هیچگاه‌شخصیت خودرا به‌نحوی که دیگران تحقیر شود برخ آنها نمی کشد. اگر کسی بادیگران داخل صحبت است و شما بایکی از آنها داخل صحبت‌می‌شوید وحرف آنها را قطع‌می‌نمائید چندان خوش آیند نخواهد بود. درهنگام صحبت کردن چشم هارابه‌پنجره دوختن، مجله ویاکتابی را ورق زدن‌ویا باکدام چیز دیگری مصروف شدن بدین منظور که عدم علاقهٔ خودراحالی‌کرده باشد شایسته نیست .

حینیکه در جریان صحبت اختلاف‌نظری بوجود میاید سعی نمائید تااز استعمال الفاظ رکیك دشنام‌دادن وناسزا گفتن بپرهیزید.

اگر اختلاف نظر یا اشتباهی که بوجود آمده است حل نمی گردد درآنصورت کوشش کنید تافوراموضوع صحبت تانرا تغییر بدهید.

بسی اوقات اتفاق می افتد که‌یکی از مدعوین بدون اینکه قصدی داشته باشد راجع به‌کس دیگری سخنان ناشایسته وناگوار ازدهن‌بیرون‌می‌نماید درهمچو حالات مهمانی که‌هر تکب اشتباه شده است مجبوراست تابدون معطلی علاوه نماید که این سخنش‌به هیچ یك از حضار ارتباطی ندا شته وتوجیه نمی شود .

گرچه همچو عذر خواهی هابعضی اوقات جدی تلقی نمی شود با آنهم ازدرجهٔ بی نزاکتی «لغزش زبان»تا اندازه ای می‌کاهد .

اصلا غیبت کردن ودربارهٔ دیگران سخنان ناهنجار استعمال کردن کار انسانهای باکرکتر نیست‌و هر کسی که به‌همچو عملی دست می‌زند باید بداند که مصاحبینش همه عاقل‌اندو میدانند وشاید دربارهٔ غیبت گر فکری

ناصر ضیاء ، نا جیه ودینا ملال دوستداران مجله

بدی نمایند وتااندازه ای از اودوری گزینند خبر دیگر در محافل‌دوستان جایش ندهند • زیرا محتمل است‌که این شخص راجع به‌هر کسی، در هرجایی بد ونـاسزا و گـز ا ف گوید•

دراجتما عات از تو ضیحات دادن

درمورد موفقیتهای خود منصرف شوید چه ممکن است دیگران به این فکر بیفتند که به‌لاف زنی و گزاف گو یی توسل جسته اید• و حتی آنچه‌راکه

درست وحقیقت می گوئید در نظر شنوندگان نادرست ودروغ تلقی‌گردد• راجع به ناملایما ت وناکامی های‌خود درزندگی، بسیار پرگویی کردن هم موجبی ندارد•

موضوع صحبت تان دراجتماعات نباید روی اعضای ناقص ومعیوب دیگران انتخاب شود خاصتا زما نیکه شخص معیوبی هم درمجلس تان حضور دارد روی همچو موضوعات صحبت

کردن بالاتر ازبی ادبی است• با ید دانست که شما بااین عمل تان به بسیار سهولت می توانید بیچاره ای راتحقیر کنید•

بعضی اشخاص دوست دارندکه دربارهٔ خودشان هرچه بیشتر صحبت کنندو همه موضوعات بایدروی منا فع خودشان چرخ‌بزند وجالب تر اینکه اگر دیگران راجع به‌آنها کلمات‌چرب ونرمی ادا می کنند فوق العاده‌محظوظ میشوند • وبعضا به اصطلاح درپیرهن نمی گنجند• تعریف وتوصیف نکر دن بعضی اوقات ممکن است بی اد بی بشمار آید، ولی مدیحه سرایی شاید خاطرهٔ ناگواری رازنده کند و عواقب ناهنجاری بدنبال داشته باشد

شامل تعر یفات و اصطلاحات علمی، ا دبی، و اجتماعی

مؤلف :محمد جان (فنا)

چراغ معرفت ۴

آبهای نرم (ك): عبارت از آبها ی‌میباشند که مقدار موادمعدنی کمتر داشته، صابون درآنها کف بادوا م‌تولید نموده وسبز یجات به آسا نی پخته‌میشوند •

آبهای سخت (ك) : عبارت ازآبهای‌میباشندکه مقدار نمکیات درآنهازیادتر بوده، صابون کف بادوام تولیدنه‌نموده‌وسبز یجات به آ سانی پخته نمیشوند •

مرکب (ك = کیمیا) : اگردوویازیاده اجسام دراثرعوامل کیمیاوی‌مانندحرارت وغیره طوری باهم اتحاد نمایند که‌خواص اصلی خودرا از دست بدهند مرکب بدست می آید•

اجسام زنده یا جانـدار (ب) :اجسامی راکه از خارج غـذا ا خـذ ونشو ونما میکنند واجسامی دیگر یرا بمثل خود تولید میکنند وبعد اززمان معین میمیرند اجسام زنده یا جاندار گویند•

مانندگل بته،چو چهٔ پشك و غیره•

اجسام بیجان (ب): اجسامی اند که تاوقتی کدام جسم یاقوهٔ دیگر آنرا حرکت ندهد درجای خود میمانند وجسامت شان نیز بدون تاثیرخارجی تغییر نمیکند مثل سنگ، چوب آ هن‌وغیره•

قوه (ف = فزیك): هر علت‌خارجی‌ایکه جسم ساکن را متحرك و جسم متحرك راساکن سازد• یا فشاروکشش تولید نماید• قوه نامیده‌میشود•

کثافت (ف):

عبارت از وزن یك سانتی مترمکعب‌یك جسم است که به‌گرا م اندازه شود •

بحر(ج) : آب‌روی زمین به پنج حصه کلان تقسیم شده که هر حصهٔ آن‌بحر نامیده میشود • ـاوقیانوس‌یا بحر، آب شور وسیعی را گویند که دردنیا ازاین آبها پنج عدد مو جوداست •

بحیره(ج) : آن قسمت از آب بحر که‌از اوقیانوس خوردتر باشد بحیره گفته میشود •

جزیره (ج) : قطعه خشکه ای که هرطرف آن آب‌باشد بنام جزیره یاد میشود•

ـخشکه ای راگویند در بحر که چهار طرف آن آب‌واقع‌باشد•

شمار کردن (ح) : معلوم کردن یاتعداد یك شی را شمار کر د ن میگویند •

سلسله شمار (ح): به تمام اعدادیکه از یك تاهر قدریکه حساب کـر ده می تـوانید سلسله شما ر گفتـه می شود .

اساس سلسلهٔ شمار (ح): چـون انسان ده انگشت دارد، ازآنروهمین ده عدد را اساس سلسله شمار قـرار داده اند پس اساس سلسلهٔ شما ر (ده) است.

خط منکسر (ه) خطیست کـه از اجتماع چندین قطعه خط نوك بنوك بطور شکسته حاصل شده باشد.

ـچندین قطعه خط که نوك بنوك به تغییر جهات باهم مربوط باشند یـك خط منکسر راتشکیل میدهند.

ـچندین قطعه خط که نوك بنوك باهم متصل بوده بیك امتداد نباشد خط منکسر گفته مشود.

ـمجموعهٔ چند قطعه خط مستقیـم است مانند دندانهٔ اره.

خط عمودی یا قایم (ه) : ـطولی است که به امتداد تارشاقول با شد .

ـهرگاه یك خط بالای خط دیگـر طوری واقع گردد که زاو یهٔ قایمه بسازد آن خط را خط عمود میگویند.

خط مایل (ه) خطیست که نـه عمو دی ونه افقی باشد.

خط افقی (ه) : خطی که به امتـداد سطح آب باشد آ نـرا خط ا فقـی گویند.

خطوط قاطع (ه) : دوخط که دارای نقطهٔ مشترك بـاشند خطوط قـاطـع اند .

خطوط موازی (ه) : دو خط غیـر محدود که دریك سطح واقع باشندو نقطهٔ مشتر کی ازامتدادآنها بوجـود نه آید آنها راباهم مـوازی میگویند.

دستور زبان (د) : قواعد در ست گفتن ودرست نوشتن رادستور ز بان مینامند.

کلمه (د): لفظی راگویند که یـا خودش دلالت بمعنی کند ویا بواسطه وکمك چیزی معنی دهد.

صخره (ژ) : صخره یـا سنگ عبارت ازمخلوط منرالهای مختلفه است که بصورت طبیعی پیداشده باشد.

• موادیکه در طبیعت ازدو یـا بیشتر معدنیات ساخته شده بـاشد سنگ یاصخره نامیده میشود.

طبقهٔ داخلی یاجوف زمین (ژ = ژیولوژی): جوف زمین عبارت از آ ن قسمت زمین است که توسط قشرزمین یاطبقهٔ لیتو سفیر پوشیده شده.

بقیه صفحه ۱۳

سر گذشت داکتر...

شروع کردبه آموختن گپ پرندگـان ... یک روز که داکتر طوطی مصروف آموختن بود ... جپ جپ کنان سگ خودرا بداکتر رساند ... درینوقـت طوطی متوجه سگ شد و بداکتـر گفت :((داکتر ببین که سگ باتـو گپ میزند)) .

ـ((امامن مقصد او را نمیدانم))

ـ((سگ میگوید که باران توقـف کرده است ،اماداکتر یک چیز دیگر هم برایت بگویم که حیوانات بعضـا باحرکات دم ،سرو گوش خود هـم گپ میزنند ،ببینید داکتر ،همیـن اکنون سگ دمش را خامو شانـه بطرف شما حرکت میدهد ...و ازین کارش منظوری دارد ((منظـو رش

هم اینست که (من گرسنه شده ام). هنگا میکه پوزش راحرکت مید هـد میخواهد ازشما سوالی کند)) باینطریق داکتر دولیتیل پس از مدتی باکمك طوطی حرف زدن با حیوانات را عمـه آموخت ،وبدین ترتیب داکتر بیشتـر علا قمند حیوانات شد .. او اکنـون به تمام معنی داکتر حیوانات بود...

زنهای پیر حیوانات خود را جهـت درمان نزد او میآورد ند ،مالـداران از فاصله میلها میل دور رمه هـای مریض رانزد او میآوردند ... یکروز یک اسپی رانزد داکتر آوردند ... وقتی داکتر سر صحبت را با اسپ باز کرد ... اسپ خیلی خرسند شد وگفت ((آن داکتر.))

من از یکسال باینطرف تکلیـف دارم تکلیف من ضعیفی چشم اسـت ... اما کسی مرض مره تشخیص نکرده است ... ازیکسال باینطرف

بقیه درصفحه ۳۱

بقیه صفحه ٥

عکسها سخن میگو یند

می‌کنند ویابه کدام کورس درس می‌خوانند ویا در خانه خود درس های سال آینده را میخوانند تا بتوانندسال‌آینده ، نیز مانند امسال کامیاب شوند درقسمت نشر مجله باید بگویم که‌مجله درکابل نشر میشود و طرزچاپ آن درشماره ٤٣ باعکس ها شرح‌داده‌شده .

بعد خودم راجع بمجله برای شان توضیحات زیاد دادم درین وقت میرمن ناجیه صدیقیان معلمه کودکستان گفت‌خوب بچه های‌عزیز حالا چند سوال ازشما میشود که جواب آنرا می‌دهد تمام اطفال دست های خودرا بالاکرده وبه‌یك آواز گفتند تمام ما . گفت:رهبر انقلاب‌ماکیست؟گفتند: بناغلی‌محمدداؤد گفت: نام این ولایت چیست؟ گفتندولایت جوزجان .گفت پایتخت وطن عزیزما چه نام دارد گفتند کابل وچندسوال دیگری کردند . میرمن ناجیه معلمه کودکستان گفت تعداد داخله‌این‌صنف به٤٢ نفر می‌رسد ومصروفیت های دیگر آنها عبارت از شنا ساندن‌حروف الفبا به اطفال است وبازی‌های مفید وتفریحی .

درین وقت چشمم به‌طفل دیگری‌افتادکه مشغول بافتن قالین بود ازاو پرسیدم‌که نام شما چیست وی‌جواب‌داده‌گفت نام من فیض‌الله است .گفتم توقالین بافی‌را یاد داری که می بافی گفت اگرنمی‌داشتم چرا عقب کار گاه قالین می‌نشستم. گفتم :ازکجایادگرفته ای گفت : از مادرم و پدرم هرکس‌که بخواهد هرچیز را مانندمن یاد می گیردمن‌دایماً به‌گفتار پدر ومادر خود گوش می‌دهم درکار خانه باآنها نیز سهم می‌گیرم ازهمین سبب مادرم و پدرم‌مرا بسیار دوست دارند ومن هم دوستشان دارم .

آنطرف‌تر گروپ خارندویان نظرم راجلب‌کرد وقتیکه نزدیك آنها رفتم دیدم‌که آنها برای گرفتن حاضری ایستاده هستند تامعلم شان وظیفه‌آنها راتعیین کند .

گفتم شمادرین ولایت چه‌مصروفیت دارید گفتند. دایماًمابه مردم‌اینجاکمك می‌کنیم هروقت‌که کدام مریض رابه‌راه‌ببینیم فورا آنرا به شفاخانه انتقال می‌دهیم اگرکدام حادثه ترافیکی رخ‌بدهد فوراً بامجروح همکاری کرده‌آنرا به‌شفاخانه انتقال می دهیم در قسمت‌نرخ بازار بابشاروالی همکاری می‌کنیم همچنان مابا ترافیك همکاری داریم .

بقیه چگونه لباس ...

مانده پیرا هن، جرابهای‌درازبه شکل ساده و یا راه دار مطابق پیرا هن ببافید ازیك‌طرف از هون هایی اضا فی استفاده مطلوب می نمائید برعلاوه خواهر کو چك شما صاحب لباس گرم و مقبو لی‌میشود .

خواهران عزیز: تاحدامکان کو شش نمائید رخصتی های ز مستا ن را بیکارنگذشتا نده دو خت و با فت های مقبو لی را یاد بگیرید .تا بتوانید لباس هایتان ر ا خود تان بدو زید وازپوشیدن‌آن خوش شوید .

د ۱۱ مخ پاتی

تور پیکی او کار غان

او میری‌اراز واو رید ښه ترا چه متو جه شوه‌تور پیکی‌میری یی پلار ته دا رنگه ویل. ته‌نه پو هیږی چه‌نن ورځ دی لور څه کړی دی ؟آخر مجبوره‌شوم هغه می‌په مطبخ کی بندی کړه ، پد غه وخت کی دوی دانی کاغیان را غلی اودیاشار دکور په ونه کی کښینتلی یاشار چه کاغیانی‌ولیدلی،ډیر وار خطا شو او د ځا ن سر ه وویل دا به څنگه شی ؟ که چیری تور پیکی رانشی . که چیری مور په هغی پسی‌ولیږم میره‌یی په‌قهر نه‌شی . داسی معلو میږی چه رښتیا هم تورپیکی یی بندی پرې‌ده .

پدی وخت‌کی کاغیان ئی د ونی څخه را کښته شوی ، یاشار ته‌نژ دی راغلی.یاشار ته‌یی وخندل نابیره یی په نارو شروع وکړه‌ددغی پیښی په لیدو سره یاشارډیروارخطا شوخو څو شیبی‌ورو سته یی ځان ته جرئت ورکی.جال یی وا خیست بام ته و خوت هغه یی هلته کیښیښو د وروسته یوی کاغی پو ښتنه وکړه چه تور پیکی څله تر اوسه پور ی نده را غلی ؟ هغه ځوا ب‌ورکی زه نه پو هیږم حه و لی نه ده راغلی لاکن داسی معلو میږی چه میری یی بندی‌کړی ده.

باقلی فروش

نوشته :مریم محبوب

باران به‌شدت می بارید ۰کوچه ها، دیوار های خانه ها همه ترو نمدار شده بودند ۰آئینه هااز قطرات درشت باران پوشانیده شده بود۰ هر لحظه باران شدیدو شدید تر میشد وشمال سردی وخنکی را با خودش می آورد۰

من‌که شدیدا ازباران و غرش آسمان می ترسیدم ،خودم راتا گردن به‌زیر صندلی ئی‌که در وسط اتاق قرار داشت فرو بردم ۰لحاف را بصورتم کشیدم . گوشهایم راپشان گردم تاشاید صدای باران رانشنوم۰ ولی امکان نداشت به‌هر ترتیبی بود، خودرا به‌لحاف پیچانیدم ۰گر می‌زیر صندلی پاهایم راداغ ساخته بود۰ سخت خوشم آمده‌بود۰ هنوز چندلحظه سپری نشده‌بود که ناگهان به فکر باقلی فروش کو چهٔ ما افتادم، چهره اش به‌نظرم مجسم گردید ۰

او هر روز بکوچه ما می آمد بگوشه‌ای ایستاده میشد، تبنگ‌باقلی اش‌را مقابل رویش قرار میداد، و انتظار مشتری رامی‌کشید و گاه گاه نیز صدا میکرد :

-باقلی بگیرید ۰۰۰ باقلی ۰

وقتی صدایش به خانه ها میرفت و بگوش بچه های کوچه‌می نشست، همه از خانه‌های شان می برآمدند، دوان دوان خودرا به اومی رساندندو باقلی می خریدند ۰

بعضی اوقات بچه ها شوخی هایی نیز همراهش می کردند ۰آزارش میدادند ،باقلی هایش را چور می کردند،ویا اینکه پولش را نمیدادند۰ بیچاره باقلی فروش وقتی میدید که باقلی هایش رابچه هاچور کرده اند دیگر چاره نداشت،فورا گریه میکرد های‌های صدایش رابلند می‌نمود ۰ بچه‌ها ازصدای گریه اش بلند بلند خنده راسر میدادند مسخره اش می گردند و میگفتند ۰

-باقلی هایت راچور کردیم ۰۰۰ باقلی هایت را دزدیدیم . بیچاره تبنگش رامیگرفت به سرش می نهاد ۰اشک آلودازخم و پیچ کوچه ناپدید می گردید ۰

آنروز هم‌که‌زیر صند لی نشسته بودم یکمرتبه به‌یاد او افتادم، باران تیزتیز وبه‌شدت می بارید ۰از زیر صندلی بلند شدم۰ خودرا به پشت آینهٔ رسانیدم ،آنطرف کوچه رادیدم هیچکس در کوچه نبود۰ کوچه پراز گل ولای دیده میشد دروازه های‌خانه هاهمه تاکمر درزیر گل و باران‌فرو رفته بودند ۰

هما نطوریکه کوچه را میدیدم ، ناگهان صدای مادرم مرا متوجه خود ساخت :

- احمد چه میکنی ۰۰۰ ؟خنک میخوری ۰

رویم راگشتا ندم وگفتم :

-نی مادر جان۰ خنک نمی خورم، امروز بچه باقلی فروش نیامده ۰

مادرم گفت :

-باران زیاد است، امروز شاید نیاید ۰

بعد دستم راگرفت ،بطرف صندلی آورد، دوباره خودرا به‌زیر صندلی‌فرو بردم ۰چندلحظه‌بعد خوابم برد۰ناگهان باسرو صدای زیادی از خواب بیدار شدم دست‌وپاچه وپریشان لحاف‌رااز صورتم دور انداختم صدا وغلغله از بیرون ،از آنطرف ارسی خانهٔ مامی آمد قدری نیم خیز شدم دیدم مادرم پشت به‌من روبه طرف کوچه ایستاده ،آنطرف رامی بیند صداها هرلحظه بلندتر میگردید صدای گریه نیز شنیده میشد۰ فورا از جایم بر خاستم ،خودرا نزدیک ارسی رسانیدم دیدم همچنان که باران می بارد،درون کوچه پراز بچه های کوچکی است۰ خوبتر دقت کردم۰ در وسط بچه‌ها، بچهٔ‌باقلی فروش را دیدم که باتبنگ خود بالای گل ها افتاده است‌صورتش پراز گل شده بود دستهایش تابند هابه گل فرو رفته بود۰ باران‌همچنان به سرو صوتش می باریدبوت‌هایش گل آلود گردیده بود.

به مادرم گفتم :

- چه گپ است؟

رویش را بسوی من گشتاند و گفت :

-چیزی نیست بچه باقلی فروش لغشیده ۰

دکمکیانو انیس

گفتم :

ـمادر بیچاره حتما پایش به‌سنگ بند مانده !

گفت :

ـنی ... بچه برات بوت دوزتیله تش داد .

سخت دلم به‌حال باقلی فروش سوخت ،بدون درنگ خودرا بکوچه رسانیدم ،بچه هایش ـویش می دیدند و خنده می کردند، از وسط شان‌راهم راباز کردم ،ازبازوی باقلی فروش گرفتم، اوکه سخت افگار شده بود، از جایش تکان خورده نمیتوانست، ناچار چند نفری بلندش کردیم. او را به‌خانه آوردم ،لباس هایش همه گل آلود شده‌بود .صورتش از گل معلوم نمیشد .دستش را به‌جیبش فرو برد، ناگهان گفت :

ـپو لهایم نیست ... !

گفتم :

ـچقدر پول داشتی ؟

گفت :

ـچند افغانی بیشتر نبود .

گفتم :

ـمهم نیست بیا خانهٔ ما خودراگرم کن پول هایت حتما پیدا میشود .

سرو صورتش راشست ،تبنگش رابه گوشه نی نهاد به‌یکی ازپته‌های صندلی نشست .سخت خنک خورده بود. دندان هایش ازشدت سرما میلرزید ویکی به دیگر میخورد. ناگهان گفت :

ـ مادرم مرا می زند. پول هایم گم شده !

گفتم:

ـمهم نیست .من یکمقدار پول‌دارم حتما برایت میدهم .

گفتم :

ـپدرت چکار میکند ؟

ـسخت ناراحت شد .خواست که باز هم گریه کند .در حالیکه صورتش را با دستان سر دش می پوشاند گفت :

ـپدر ندارم .سالها پیش پدرم مرد. حالا عوض پدرم من کارمیکنم.

بعد گفت :

ـاوهم باقلی فروش بود .

بعد گفت :

ـباید بروم !مادرم پریشان میشود .

پولی راکه برایش وعده کرده بودم دادم .تبنگش را گرفت ،پول هارا به جیبش انداخت سرش راخم کرد. ازخانه بیرون برآمد .

دو باره از پشت آینه او را دیدم از خم وپیچ کوچه ناپدید شد. فکر کردم که دیگر هیچ به کوچه نی ما نخواهد آمد، همین‌طور هم شد، از آنروز تا کنون اصلابکوچه نی مانیامده است .

بقیه صفحه ۲۸

داکتر جان ...

من دواهای عجیب و غریب میدهند... هرقدر میخواهم باینها بگویم اخر من تکلیف چشم دارم ... کسی توجه این موضوع نیست))

داکتر گفت :((من فورا برایت‌عینک تهیه میکنم ...))

ـ ((داکتر عینک تیره بکار دارم تابتوانم چشم هایم را از روشنی‌تند آفتاب دامان نگهدارم.

داکتر در حالیکه سرش را تکان‌میداد باعجله رفت و دوعدد شیشهٔ تیره آورد ...وقتی به چشمهای اسپ گذاشت اسپ باخو شحالی گفت ((آه اکنون همه جارا بخوبی دیده‌میتوانم ..و درضمن پرسید چه وقت برای گرفتن عینک‌هایش‌بیاید ..داکترهفتهٔ‌نورا برایش تعیین کرد ... بدین ترتیب آهسته آهسته تمام اسپ‌داران برای اسپ هایشان عینک خر یدند از هرنقطهٔ شهر حیوانات نزد داکتر دولتیل می آمدند ... آوازه شهرت اوبه‌همه جارسید همه میگفتند داکتر دولتیل بهترین داکتر حیوانات است چون داکتر به‌زبان حیوانات آشنائی‌داشت حیوانات بهتر میتوا نستند ازتکالیف شان بگویند وداکترهمیشه بافکر آرام و مطمئن آنها را معالجه میکرد ...

آوازهٔ شهرت اوحتی به ممالک دیگر نیز توسط پرندگان پخش شد ... آهسته آهسته آنقدر برداکتر ازدحام بودکه داکتر مجبور شدبرای تمام حیوانات اطاقهای جداگانه انتظارومعاینه تعیین کند ... وبدینترتیب وبیشتر ازپیش مشهور شد..ودایم باحیوانات مصروف بود و ازین زندگی لذت می برد .و خوشحال بود بهرکاریکه اقدامی کند موفق می شود..

«پایان»

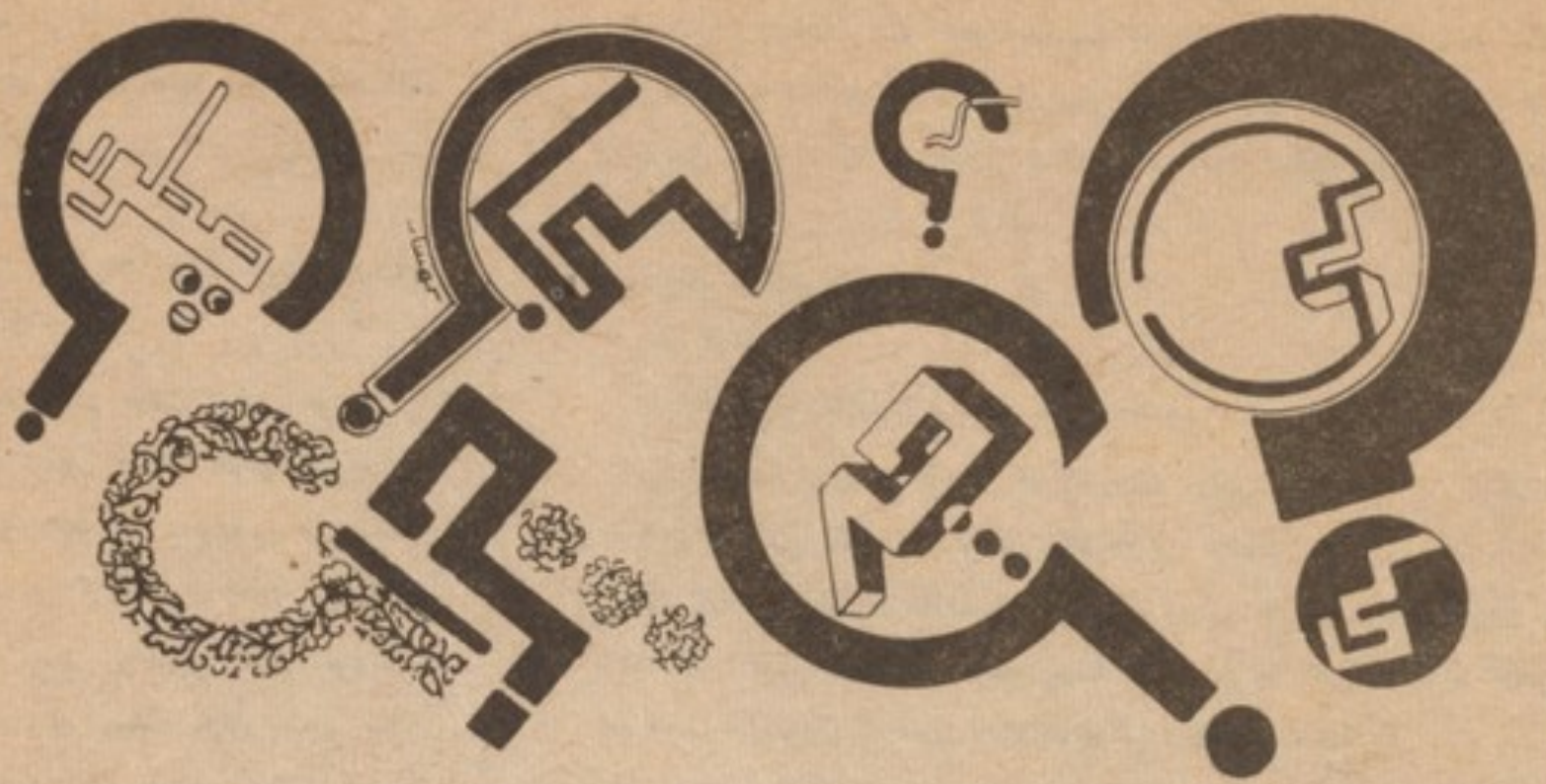

هلن کلرز که بود؟

دوستان عزیز! هلن کلر ز دختر کوچك امریکائی بو د. او تا آوان سن نه ما هگـــی بسیار مر یض بود. پســـ ازینکه مریضی اش بهبودیافت والدین‌اش پی بردندکه او کور است و برعلاوه آن از حســ شنوایی هم محروم بود.ازینرو به‌آموزش ویاد گرفتن قا د ر نبود زیرا وی نمیتوا نست‌آواز کسی را بشنود. برای مد ت پنج سال همین دختر کو چك در دنیای تاریك و خا مو شی میزیست. و قتیکه وی به سن شش سالگی رسید ، مشکـل دخترش را بایك معلم لا یق وورزیده در میان گذا شت . این معلم به رموز وطرق درس دادن به اطفال کور وکر آشنا بود. این استاد پیو سته‌اورا درس میداد. و قتیکه ایـــن دختر شانزده ساله شد، ا و میتوا نست به پنج زبان‌تکلم کند وو قتیکه بیست سا له شد به فا کو لته ر فت. پس ازختم دوره تحصیل او کتاب های زیادی نو شت که‌ازجمله کتاب ها یش یکـــی آن بنا م (داستان زندگی ام) نام دا رد خلص اینکه این دختر کو ر امریکائی در نتیجه ســـعی و تلاش زیاد توا نست‌که‌خواندن ونو شتن را بیا موزد و بالاخره موا فق شد که به پـــنـــج زبان تکلم کند به پو هنتو ن برود و در نتیجه کتب نوشت واز جمله زن های بـزرگ و دانشمند عصر خود شد.

این چیز ها کی بوجود آمده اند؟

نت وبولت

دوستان عزیز! نت وبو لت در امور صنعتی مورد استعمال زیاد دارد. نت و بو لت‌توسط یك دانشمند یو نانی بنـــام «ارکیتاس» در بین سا ل های ٤٣٠ تا ٣٦٥ قبل از میلاد ، زندگی میکرد ، اختراع شده است.

را دیوی گوشواره ای

دوستان عزیز! درین اواخر نزدیك کمپنی رادیو سا زی ادمند واقع ایالات متحده‌امریکا به‌ساختن یك رادیوی بسیار قشنگ وخورد موافق گردیده است.

ا ین رادیوی خورد در گوش توسط یك آله کو چك‌مستحکم میشود. بتری درون‌آن که از اوکساید نقره ساخـــته شـــده است برای صد ساعت کا ر میدهد. بااین رادیو یك نفر ازآخرین‌حوادث روزویاموسیقی مورد پسند استفاده کنند. این رادیورا بنام‌رادیوی‌گوشواره‌ای نام گذا شته است.

مهیب ترین صدا ئیکه تا بـه امروز در جهان بو قوع‌پیوسته در کجا واقع شده است؟

دوستان عزیز!

مهیب ترین‌صدائیکه‌در جهان شنیده شده اســت، روز ٢٧ اگست سال ١٨٨٣ میلا د ی براثر یك‌انفجار آتش‌فشانی‌در (کرها کا تووا) واقع در جزایر اندونیزیا نزدیك جزیـــــره سوما ترا و جاواتولید شد. درین انفجار دو برسه حصهٔ جزیرهٔ کرها کا توا به هـــوا

پرتاب شد ودراثرآن سه هزار قریه از میان رفت وسی‌و شش هزار نفر هلاك شدند و هم موج عظیمی با ار تفاع ۲۵متر در اقیا نوس ها ودریا های سرا سر جهان بوجود آمد ودراکثر بنادر و سوا حل جهان سبب غرق شدن گشتی ها وخرابی بندر ها شد، واقع شدن این انفجار عظیم بر اثر پیدا یش یك سو راخ عمیق دراقیانوس بود. آب اقیا نوس بداخل زمین ر خنه کرد ومواد آتش فشانی بیرون آمد و بر خورد آب و آتشی که منجر به بخار شدن آنی ملیون‌هامتر مکعب آب اقیانوس شد سبب تراکم بخار و درنتیجه ا نفجار گردید.

• • •

ماهی چیست ؟

دوستان عزیز ! ما هی حیوانی‌است فقاریه وخونسرد که همیشه در آب زندگی‌میکند وبدنش از فلس پو شیده،شده و دارای چشمان مسطح‌و دهان فراخ است .

ماهی در آب و جدار دریا ها تخم میگذا ر د و انواع و اقسام زیاد دارد .

ماهیان بوسیلهٔ بالها شنا می کنند و بال قسمتی ا ز پوست است‌که در آن تیغه‌های استخوانی جای‌دارد . تنفس ما هیان بو سیله بر ا نشی ها صورت‌میگیرد و برا نشی ها ورقه های نازك سرخ رنگی هستند که در طرفین سر قرار دارند .

برای انجام عمل تنفس ، ماهی پیو سته آب را می بلعد ووقتی آب از میان برا نشی‌ها گذشت آ کسیجن محلول درآن واردخون برا نشی ها میشود وگاز کار بو نیك خون وا رد آب میگردد و بدین طریق تنفس انجام می یا بد.

گوشت ماهی بسیار مفید است و برای بدن فایده خوبی میرساند.

یك ماهی ماده در هر دفعهٔ که تخم میگذارد، تعداد تخم هایش از بیست و هشت تا سی ملیون میباشد ولی بیشتر آنهارا یا آب با خود میبرد یا طعمهٔ دیگر حیوا نات آ بی میشوند.

چرا ابر ها وزن دارد؟

دو ستان عزیز ! قطعا ت ابریکه ماو شما در آسمان‌می بینیم ظاهرا چنین بنظرمی‌آید که‌وزن ندارند، اما چنین نیست.

هریك از ابر های بزرگ دهها و صد ها تن وزن دارند زیرا که سا ختمان آنهااز قطرات فشرده آب تشکیل شده‌است.

شاید بپر سید که اگرابرها وزن دارند، چرا به زمین نمی افتند؟

جواب این سو ال اینرست که ابر ها هیچو قت در حال باریدن نمی با شند بلکه‌مرتب وبلا و قفه خیلی ریز آب از آن فرو میریزند و قبل از ریختن به ز مین در فضا بخار می شوند ومجددا به هوامیروند واینکه باقی میما نند ازین سبب است که این بخار آنها را بالا نگه میدارند .

وضع یك فضا نورد در سفینه فضائی چطور تخمین شد ه است؟

دو ستان عزیز! در نتیجه تحقیقا تیکه بعمل آمده است، در سفینه فضایی هضم غذادر معده ده برابر آ هسته تر ا ز هضم غذا برو ی ز مین انجام میگیرد. لذا سر نشینان سفینه ها به همان نسبت دیر تر از مر دمی که در روی زمین‌هستند، احساس‌گرسنگی میکنند. قلب آنها ده برابر آهسته تر تقبض و نبضشا ن نیز ده برابر آهسته ترحرکت میکنند. و درنتیجه فضانوردان ده‌برابر آهسته تر می‌اندیشند واحساس میکنند.

تهیه کننده: نادیه

چگونه لباس بپوشیم

درین هفته نمو نه انتخابی ما یك پیرا هن بافتگی‌طفلانه است .

برای بافت پیراهن مذکور از دو رنگ هون استفاده شده اما شما می توانید دو رنگی که به ذوق و انتخاب خود شما باشد استفاده کنید .

بافت پیرا هن (یك راسته ویك چپه‌بوده) ، قسمت‌بالا تنه و آ ستین هایش از هون دو رنگ به قسم راه داربافته شده قسمی که در عکس هم‌مشاهده میکنید یك حاشیه راه دار در قسمت پائین دامن‌نیز بافته شده که‌لباس‌مذکور را مقبو لتر جلوه مید هد اماقسمت های بالایی دا من ا ز هون یکرنگ بافته شده‌است.

شما خواهران درصورتیکه‌به بافت جراب آشنایی‌داشته باشید وهم برای خو ا هر کو چك تان مطابق نمو نه مذکور پیر ا هن ببا فید ،میتوانید ا ز هونهای باقی

بقیه در صفحه ۲۹

دکمکیانو انیس

بقیه صفحه ۲۲

بازی های ز مستانی

اطفال عز یز : حالا حتماشما ازمامی پرسید که این نـــوع قطعات پلا ستیکی یا قطعه‌ای وچوبی در کجا پیدا میشود. این باز یچه ها که امروز در خارج هم مورد تو جه زیـــاد قرار گرفته در بازار هـــای

شهرما هم پیدا میشود. در غیرآن شما می توانید با پول بسیار ک م‌این قطعا ت مورد نظر رابیك شکل بسیارساده برای نجار فر مایش د هیـد وبااین ترتیب ر خصتی های زمستان را البته بعد از اینکه از درسها فارغ میشوید باین بازی مشغو ل شوید .

بقیه صفحه ۳۱

داکتر جان...

هستین ... بعضی وقتها اتفاق‌میافته که یکدرس مکتب رایاد نگیرین ..و بگویین کـه چـطور کنم نمی‌تانـم‌آن درس را یاد بگیرم ...ولی‌حالا بـــا خواندن این داستان فامیدین که‌دنیا اوطور کاریکه ناممکن باشه و جـــود نداره ... منتهی آدم باید برای یاد گرفتن یک موضوع تلاش کنه وزود بی حوصله و خسته نشوه ....

بقیه صفحه ۱٤

بیا ئید جغرافیه ..

زندگی انسان وحیوان نمیباشد ،مسافه مشتری از آفتاب ۷۷۷ ملیون کیلـو متر میباشدواین سیاره حرکت وضعی خودرا در (۹ ساعت و۵۰ دقیقـه) و حرکت انتقالی خودرا در (۱۱) سال‌تـمام مـیکند اگر تـو سط تلسکوب دیده شود درسطح آن ابرها وخطوط‌سرخ رنگ دیده میشود این سیاره (۱۲) قمر دارد .

٦ـ زحل: زحل بعداز مشتری ازلحاظ بزرگی درجهٔ دوم است زحـل ستارهٔ زرد رنگ‌است . و دو حلقـهٔ روشن وسفید به‌دور آن دیده میشود زحل دارای ده قمراست .

فاصله زحل ازآفتاب «۱٤۱٦» میلیون‌کیلو متر میباشد این سیاره حرکت وضعی خودرابه (۱۰ساعت و۱٤دقیقه) و حرکت‌انتقالی خودرا بدورآفتـا ب در ۲۹ ساعت تمام میکند .

۷ـ اورا نوس :

اورا نوس به فاصلهٔ دو ملیـاردو ۸٦۵ ملیون کیلو متر از آفتـــاب فاصله دارد .

حرکت وضعی خودرا درظـرف (۱۰ ساعت و٤۵ دقیقه) و حرکت انتقالی خودرا در ۸٤ سال و۷ روز انجـــام میدهد ـ اورا نوس دارای چهارقمر است .

۸ـ نپتون.

نپتون از لحاظ جسامت بدرجهٔ چهارم قرار دارد ـاین سیاره ازآفتاب ٤ ملیارد و ٤٤۰ کیلومتر فاصله‌دارد.

حرکت وضعی خودرا در(۱۵ساعت‌و٤۸دقیقه) انجام میدهد و حـرکـت انتقالی خودرا بدور آفتاب در مدت ۱٦٤ سال و ۲۸۰ روز بپا یان میر- ساند ایـن سیاره دارای یك قـمر است .

۹ ـپلوتو :

این‌سیاره را ازسال ۱۹۳۲ به این‌طرف علمای نجوم می شناسند مدار آن مثل سایر سیارات بیضوی است‌پلوتو حـرکت انتقالی خودرا بـدور آفـتاب در ۲٤۹ سال تـمام میـکند پلوتو دارای یک قمر است که قمر آن بر خلاف دیگراقمار نظام شمسی‌ازسمت شرق بغـرب حرکت میـکند به نسبتکه این سیاره آفتاب بسیاردور واقع شده در اینباره مطالعـه و تحقیق کردن کمتر ممکن است.

بیائید بخندیم

تهیه و ترتیب ازبتـــول بشیر

از ماجراهای کندل خان

شبی زن کند لخان شدیدمریض شده بود ،کند لخان چون حال خانم خود را خراب دیداز جایش حر کت کردکه برودداکتر بیاورد ، ز نشـــ همچنان نا له میکرد ومیگفت:

ـکند ل خان بداد مبرس، کندل خان گفت نا را حـــت نباش ،من میرو م دنبال داکتر اگـر داکتر نیـافـتـم فـوراً پس می آیم وتاآمد ن من سعی کن که قبل ازمردن چراغ را خاموش کنی که بی جهت تیل مصرف نشود وصر فه جویی کرده باشی .

(ارسالی محمد تمیم ازلیسه امانی)

چار مغز

عجب خا ن یك جوا ل چار مغزگر فته بود وبه خانه می برد، چون جوا ل کمی پاره بود، چند دانه چار مغز افتاد ولول خورد. عجب خان چار مغزها رادید که لو ل میخورد باعصبانیت جوال را خا لـی کرده گفت:

ـحالا که خود ت میر وی پس برای من ضرورت نیست.

(ارسا لی گلر خ اتیك از لیسه رابعه بلخی)

در روز امتحان

در روز امتحا ن معلـــم از شاگرد پرسید :

ـاحمد تو بگو نا پلیو ن کی بود و چه شخصیت داشت؟

شا گرد چو ن جـــوا ب داده نتوانست گفت :

ـمعلم صا حب در پشـت مرده حر فـزدن خو ب نیست بهتر است از زند ه هـــا بپرسید.

(ارسا لی پیغله لیلما محمد یاراز لیسه رابعه بلخی)

مسابقه تنبل ها

رو ز جمعه چند نفر تنبـل تصمیم گر فتند برای سـر گرمی خود مسابقه ای ترتیب بدهند وقرار شد که همگی در اطاق بنیشینند و آنجاراآتش بزنند وهر کس که دیر تراز اطاق خارج شد برنده باشد.

تنبل ها همینکار راکردندچون هوای اطا ق زیاد گرم شده بود ودود هم زیاد بود طاقت نیاوردند و یکی پشت دیگری از اطاق فرار کردندو دراطاق دونفر بـاقی مـا نـد یکی ازآنها گا هگا هی باصدای آهسته میگفت:

ـسوختم مرا نجا تدهید..ودیگری که از همه تنبل تـر بودباصدای خسته و گر فته ای گفت:

ـای بی انصا ف بگو کـه دوستم هم سو خت .

(ارسالی نا جیه حسا می از مکتب سپین)

در رستوران

رجب خان پس از ینکـــه غذای مفصلی خورد نزدمالك رستوران ر فت وگفت :

ـواقعا غذای شما بسیارعالی است ، نمی دانم باکدام زبان ازخو بی غذای شمـــا تعریف کنم و لی بد بختانـه امروز بکس پو لم رادرخانه فراموش کرده ام ،نمی توانم پول‌غذای شما را بپر دازم، مالك رستورا ن لبخند ی‌زده وگفت:

ـازلطف شما زیاد تشکر مانعی ندارد فقط شما اســـم ومقدار قر ض خود را روی‌آن چوکات کنار دیوار بنویسید. رجب‌خان گفت:

ـمن نمی توانم این کاررا بکنم. ما لك رستورا ن گفت چرانمی توانی ؟ رجب خـــان گفت:

ـبرای اینکه تمام مشتریان خواهند فهمید که من از شما قرضدار هستم. ما لـــــك رستوران گفت:

ـخا طر جمع باشید کـه کسی نمی فهمد که از مـــن قرضدار هستی ، من چتـری شما راروی آن بند میکنـــم تاپول غذا رابیاورید .

(ارسالی ذبیح الله‌هدایت)

در پاریس

احمد روبه محمود کرده گفت:

ـمحمود جا ن من د یشب خواب و حشتنا کی دید م.

محمود گفت:

ـمگر چه قسم خواب‌دیدی تعریف کن ! احمد گفت :

ـخواب دید م که من در پاریس هستم محمود گفت:

ـاین که خوا ب‌وحشتناکی نبود کجای این و حشتنا ك است؟ احمد فورا جوابداد:

ـآخر من یك کلمه هـــم فرانسو ی بلد نیستم ا زین وحشتناکتر هم میشود .

فرستنده سهیلا اکرا می

نمبر تیلفو ن

فرید رو به برادر شـــ شریف کرد وگفت :

ـآیا بخا طر دا ری نمبـر تیلفون منزل ماما یم چنـــد است؟ چو ن به آ ن ضرورت دارم.

شریف فورا جوابداد :

ـفرامو شم شده به منزل‌مامایم تیلفو ن‌کرده و نمره اش را ازخود مامایم بپرس. (ارسا لی بشیر ا حمـــد جواهری ازولایت هرات)

قشنگ

دختر و پسر جوا نی یك شب‌مهتا بی درپارکی قد م‌می زدند ناگها ن پسر رو بـــه دختر کرده گفت :

ـعز یز م تو چقدرقشنگی من‌تابه حال مثل تو کسی‌را ندیدم. دختر عشوه یی کرده گفت:

ـمن نمی توانم بگو یم تو هم‌قشنگی . پسر لبخند ی زدوگفت :

ـاوه عزیز مما نعی ندارد توهم می توانی مانند .مـــن دروغ بگویی .

(ارسا لی و حیدالله‌هدایت ازلیسه بغلان)

درو غ ودرو غگو ها

اسد روبه محمو د کـــرده گفت:

ـخبر داری مد ت دو ماه میشود که پدر م در بین چاه افتاده؟ محمود چو ن دانست که‌رفیقش درو غ میگو یـــد گفت: بلی ، اما مد ت‌دو ماه میشود که پو ل های برادرم دربین چاه افتاد ه. اســـد گفت:

ـپول های برادر ت د ر بین‌چاه‌چه‌میکند ؟ محمـــود فورا جوابداد :

ـپو ل ها را پدر ت خرچ میکند.

(فر ستنده غلام محمـــد غلامی از لیسه استقلال)

به جواب نامه های شما

صالحه نبی زاده از لیسه آریانا!

امید واریم‌که شماهم سلام های کار کنان مجله را بپذیرید •

از اینکه مریضی سبب عدم‌تماس شمابا مجله و همکاری تان بوده‌است امید واریم حالاکه صحت گردیده‌اید بامجله دوباره همکار باشید •

شعر تان نسبت سکتگی های‌زیادی که داشت نشر نشد و مابه انتظار مطالب دیگر تان می باشیم •

ooo

محمد طاهر بشارت متعلم صنف ٦ حافظه هروی

از آغازهمکاری تان تشکرکرده‌وامید واریم اشعار ومطالب‌تانرا وا ضح نوشته کرده وبرای نشر بفرستید•

نثار احمد صمدی متعلم صنف‌نهم لیسه سلطان ولایت هرات :

سید داؤد عادل الیاس

از نامهٔ تان تشکرمی کنیم وآرزوی همکاری شمارا داریم •

داستان تان‌نیز دریکی از شماره های آینده نشر میشود امید است‌که شماره های مجله را همیشه دستیاب نموده و مطالعه کنید• کامیابی شمارا نیز برایتان تبریک میگوئیم و کار کنان مجله مؤفقیت شمارا همیشه خوا ستارند •

احمد عابد دوستدار مجله

ooo

فریدون رحیم زاده :

کارکنان مجله نیز سلام های خود رابرایتان میفرستند و به‌امید همکاری های شمامیباشند کوشش کنیدمطالب تانرا دریک صفحه تنها در یک‌طرف آن بنویسید تا مطالب تان نشرشود•

نسرین متعلمه صنف اول مکتب طوطیا :

همکار عزیز :

ازاینکه برادر شما• مجله را بعد از یکهفته برایتان میدهد ،و شکایت شما نزدوالدهٔ تان نیز موثر نشده است ماهم متاثریم •و از برادرک تان خواهش‌مندیم که بعداز مطالعه مجله به زود ترین فرصت آنرابرایت بدهد و البته در مجله اکثر ازصفحات آن فقط مطابق به‌سن وسال شما تهیه شده ومیشود وامیداست از آن‌استفاده کنید •

عکس تان حتما چاپ میشود وبه انتظار همکاری های دایمی تان•

سهیلا اکرامی‌متعلمه‌صنف نهم‌لیسه

آمنه فدوی :

از نامه وهم از مطالب ار سالی تان‌تشکر می‌کنیم •

مطالب تان به نوبت نشر میشود رما امید واریم‌که مطالب‌خودرا پاك و و اضح بنویسید تازود تر چاپ شو•

خاطره شامل

پلوشه وهابی ازلیسه‌زرغونه:

مضمون تان به اداره مجله رسید ازهمکا ری شما تشکرمی‌کنیم.

کوشش کنید مطالب تانرا در یك طرف صفحه کاغذ بنویسید تاازنشر بازنماند. تشکر.

***

صباح الدین نثار :

مصاحبه شما در شماره گذشته نشر گردید از اینکه کمی ناوقت‌تر چاپ شد ازشما معذرت میخواهیم به‌امید سعادت تان.

***

کریمه میرزا زاده

بلی، صفحه بیائید جغرا فیه بیا موزیم، هما نقسم که‌شما گفته‌اید، جدیدا در صفحات مجله افزوده شده است،ومطلب راکه شما بنام آفتا ب ارسال کرده بودید، ازطرف متصد ی همین صفحه که خودش در رشته جغرافیه تخصص دارد، درشماره‌گذشته نشر شد امید است مطالب دیگری برای مجله بفرستید. از همکاری‌تان تشکرمی‌کنیم.

اطلاعات او کلتور

رئیس تحریر :

محمد ابراهیم عباسی

مدیر مسؤل جلال نورانی

مهتمم: عبدالرشید آ شتی

تیلفون دفتر رئیس تحر یر ۲۶۹۴۵

تیلفون مد یر مسؤل سوچبورد: ۵۵ـ۲۶۸۵۱

ارتباطی :۵۳

آدرس: انصاری واټ مطبعه دولتی اداره کمکیا نو انیس‌ـ «مطبعه دولتی»

قیمت یك شماره ۳ـافغانی

سو نیا طفلك‌بشاش‌وصحتمندصبیه بناغلی محمد اسلم

بقیه‌از صفحه ۱۵

مادر اندر فدا کار

روز من از مکتب آمدم و ناهید بمن گفت که پدرت به‌خانه‌هما خواستگاری روان کرده است‌من بسیار خو ش شدم چو ن هما را دو ست داشتم درهمان‌لحظه پدرم آمد و گفت دختر جان من برایت ما در بسیا رمهربان آورده ام در این لحظه هما داخل اطاق شد و رو ی‌مرابوسید من هم دستش را بوسیدم من ونا هید کف زدیم‌وخوشی کردیم خلاصه عروسی پدرم باهما شب جمعه‌برگذ ارشد من در این جشن بسیار مسرور بودم به لبا س خو دنمی گنجیدم.

بقیه در شماره آینده

قابل توجه شاگردان صنف ۴ـالی ۶

آمریت‌جوایز کلتوری‌وزارت‌اطلاعات و کلتور به منظور تبارز استعداد اطفال جو ایزمخصوص در رشته های نقاشی وخطاطی درسال ۱۳۵۵ مدنظرگر فته است .

اطفال شامل صنوف چهارالی ششم مکا تب که در این رشته‌ها علاقه‌و استعدادرا رندمیتوانند به رهنما ی والدین شان سه نمونه از آثار خودرابه آمریت جوایز وزارت اطلاعات وکلتوربسپا رند.

البته بعداز ارزیابی آثار به‌اطفا لی که استعداد شان ثابت گردد چانس شمول بمسا بقه‌که دایر میشود داده شده‌وبعدا جوایزی به مستحقین توزیع‌میگردد .